

Naam lesmateriaal	Omschrijving	Aanbieder	Naam aanbieder	Bron	Type	Uitgave	Beschikbaarheid	Niveau	Inzetbaarheid	Opzet	Categorie
Arbocatalogus: Fysieke belasting	Lichamelijke overbelasting is een van de belangrijkste veroorzakers van verzuim en arbeidsongeschiktheid. Wat opvalt is dat het trainen in goede til- of werktechnieken niet genoeg helpt. Belangrijker is dat er grenzen worden gesteld aan de lichamelijke belasting. Alles wat 'te' zwaar is, moet voorkomen worden. Verpleeg- en verzorgingshuizen en thuiszorgorganisaties hebben de laatste jaren veel bereikt en instellingen tonen aan dat het werkt, ook op langere termijn. In dit hoofdstuk vindt u richtlijnen en oplossingen om lichamelijke overbelasting te	Brancheorganisatie	Arbocatalogus voor Verpleeg-, Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT)	http://www.arbocatalogusvvt.nl/arbocatalogus/fysieke-belasting	Richtlijnen en oplossingen	2016	Gratis	Niveau 3-4	Opleidings specifiek	School	Fysieke arbeidsbelasting
Arbocatalogus: Ongewenst gedrag	Ongewenst gedrag kan tussen veel verschillende personen plaatsvinden. Op deze website meer informatie daarover. Voorbeelden van ongewenst gedrag zijn: Verbale agressie – schelden, schreeuwen, treiteren Fysieke agressie – slaan, schoppen, vastgrijpen Intimidatie(seksueel) – dreigen, chanteren, opmerkingen maken, handtastelijkheden, achtervolgen Discriminatie – agressie, intimidatie en/of pesten in relatie tot geslacht, etnische achtergrond, handicap, seksuele voorkeur, leeftijd Criminaliteit - vernieling, vandalisme of inbraak in de omgeving van cliënten of in de organisatie Pesten – intimideren, gericht (structureel) ontregelen of vernederen, gericht tegen één individu of groep.	Brancheorganisatie	Arbocatalogus voor Verpleeg-, Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT)	http://www.arbocatalogusvvt.nl/arbocatalogus/ongewenst-gedrag	Richtlijnen en oplossingen	2016	Gratis	Niveau 3-4	Opleidings specifiek	School	PSA: ongewenst gedrag
Arbocatalogus: Werkdruk	Werkdruk en werkstress is een belangrijke oorzaak van verzuim: bijna 24% van de zorgmedewerkers geeft aan dat dit de meest recente reden is voor werkgerelateerd verzuim (Arbobaalans, 2010). Wanneer een medewerker structureel niet kan voldoen aan de eisen het werk, raakt zijn werkdrukbalans ontregeld. De werkdruk is dan te hoog of te laag, de medewerker ervaart werkstress. Een structureel ontregelde werkdrukbalans is een probleem voor de medewerker én voor de organisatie. Op deze website zijn informatie en voorbeelden van signalen van een ontregelde werkdrukbalans te vinden.	Brancheorganisatie	Arbocatalogus voor Verpleeg-, Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT)	http://www.arbocatalogusvvt.nl/arbocatalogus/werkdruk	Richtlijnen en oplossingen	2016	Gratis	Niveau 3-4	Opleidings specifiek	School	PSA: werkdruk
Werkhouding Verzorging & Verpleging	In deze categorie wordt uitgelegd hoe verzorgings- en verplegingstaken ergonomisch het best kunnen worden uitgevoerd. De verzorgingstaken zijn uitgesplitst naar wassen, kleden, transfer en voeden.	Brancheorganisatie	Arbocatalogus voor Verpleeg-, Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT)	http://www.arbocatalogusvvt.nl/werkhouding/verzorging-en-verpleging/	Instructies met foto's en plaatjes	2016	Gratis	Niveau 3-4	Opleidings specifiek	Zelfstudie, School, Leerbedrijf	Fysieke arbeidsbelasting
Werkhouding Verzorging & Verpleging - Verpleegkundige handelingen	Verpleegkundige handelingen is een overkoepelende term voor het toedienen van lichamelijke verzorging aan patiënten. Taken die onder verpleegkundige handelingen vallen zijn; wondverzorging, het geven van injecties, infuustherapie, verrichten van bloedafnames, medicatie klaarzetten en toedienen en tal van andere taken. Deze taken lijken niet belastend, maar wanneer deze niet correct worden uitgevoerd, zijn deze wel degelijk belastend voor uw lichaam. Van de onderstaande vijf veel voorkomende verpleegkundige handelingen zijn richtlijnen met betrekking tot de werkmethode opgesteld, die gezondheidsrisico's aan het houdings- en bewegingsapparaat zoveel mogelijk moeten voorkomen: Controleren lichaamsfuncties; Injecteren; Wondverzorging; Zwachtelen; Verwisselen incontinentiemateriaal	Brancheorganisatie	Arbocatalogus voor Verpleeg-, Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT)	http://www.arbocatalogusvvt.nl/werkhouding/verzorging-en-verpleging/verpleegkundige-handelingen.html	Instructies met foto's en plaatjes	2016	Gratis	Niveau 3-4	Opleidings specifiek	Zelfstudie, School, Leerbedrijf	Fysieke arbeidsbelasting
Taken Kraamzorg	In deze categorie wordt uitgelegd hoe verschillende kraamzorgtaken ergonomisch het best kunnen worden uitgevoerd. Het gaat hier allereerst om taken ter controle en verzorging van de kraamvrouw en van de baby. Daarnaast zijn er huishoudelijke taken die ter ondersteuning worden uitgevoerd. Onder tiltaken staat informatie over de juiste houding bij het tillen.	Brancheorganisatie	Arbocatalogus voor Verpleeg-, Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT)	http://www.arbocatalogusvvt.nl/werkhouding/kraamzorg/	Instructies met foto's en plaatjes	2016	Gratis	Niveau 3	Opleidings specifiek	Zelfstudie, School, Leerbedrijf	Fysieke arbeidsbelasting
Arbocatalogus: Biologische agentia	Biologische agentia is een verzamelnaam voor micro-organismen zoals schimmels, bacteriën, parasieten en virussen. Biologische agentia kunnen infectieziekten veroorzaken schade aan organen en schade bij zwangerschap. Om te voorkomen dat werknemers ziek worden door blootstelling aan deze ziekteverwekkers, zorgt de werkgever voor doeltreffende maatregelen op dit terrein binnen het Arbobeleid Biologische Agentia. Dit staat als voorschrift beschreven in het Arbobesluit, hoofdstuk 4 Biologische Agentia. Maar ook als medewerker en als team heb je invloed op de risico's. Bekijk de mogelijkheden in deze Arbocatalogus.	Brancheorganisatie	Arbocatalogus voor Verpleeg-, Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT)	http://www.arbocatalogusvvt.nl/arbocatalogus/biologische-agentia	Richtlijnen en maatregelen	2016	Gratis	Niveau 3-4	Opleidings specifiek	School	Biologische Agentia
Arbocatalogus: Cytostatica	Bij de behandeling van patiënten met kanker (maar ook met chronische aandoeningen zoals reuma) kan gebruik worden gemaakt van cytostatica. Dit zijn medicijnen die de celgroei remmen. Ze worden ook wel celdelingremmende medicijnen genoemd. Voor elke soort kanker is er een speciale vorm van chemotherapie. Cytostatica vallen onder de categorie gevaarlijke stoffen. Cytostatica komen in de bloedbaan terecht. Via de bloedbaan worden de medicijnen door het hele lichaam verspreid en kunnen kankercellen vrijwel overal in het lichaam bereikt worden. Er zijn veel onderzoeken gedaan naar wat er kan gebeuren als een hulpverlener vaak in aanraking komt met cytostatica. Als het medicijn zelf vaak aangeraakt wordt kan er een allergische reactie optreden. Ook irritaties van de huid, duizeligheid, hoofdpijn en diarree kunnen voorkomen. Als er tijdens het werk zeer lang en vaak contact is met deze medicijnen, kunnen deze kankerwekkend zijn voor de hulpverlener. Bekijk de richtlijnen in deze Arbocatalogus	Brancheorganisatie	Arbocatalogus voor Verpleeg-, Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT)	http://www.arbocatalogusvvt.nl/arbocatalogus/cytostatica	Richtlijnen en maatregelen	2016	Gratis	Niveau 3-4	Opleidings specifiek	School	Cytostatica
Arbocatalogus: Gevaarlijke stoffen	Medewerkers binnen Verpleeg-, Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT) werken met gevaarlijke stoffen. Als dit op zorgvuldige wijze gebeurt zijn de risico's goed te beheersen. Om dat te bereiken is het zaak goed in beeld te brengen met welke risico's er rekening te houden is en welke beschermende maatregelen in acht te nemen zijn. Dit onderdeel van de arbocatalogus geeft aan hoe op systematische wijze de stoffenrisico's beoordeeld en beheerst kunnen worden. Hiermee wordt invulling gegeven aan de eisen die in de Arboret en onderliggende	Brancheorganisatie	Arbocatalogus voor Verpleeg-, Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT)	http://www.arbocatalogusvvt.nl/arbocatalogus/andere-gevaarlijke-stoffen	Richtlijnen en maatregelen	2016	Gratis	Niveau 3-4	Opleidings specifiek	School	Gevaarlijke stoffen
Werkdruk	Werkdruk is wat anders dan het druk hebben op je werk. Zolang je het als werknemer kunt bolwerken, hoeft het niet tot problemen te leiden. Werkdruk is niet altijd negatief, we hebben het ook nodig om goed te presteren. De begrippen 'werkdruk' en 'werkstress' worden vaak door elkaar gebruikt. Als het gaat over werkdruk en werkplezier dan zijn er veel begrippen. Op deze site zijn verschillende oplossingen verzameld.	Brancheorganisatie	Beter met Arbo	http://www.betermetarbo.nl/werkdruk/algemeen/filter/werkdruk/#	Richtlijnen en maatregelen	2016	Gratis	Niveau 3-4	Opleidings specifiek	School	PSA: werkdruk
Ongewenst gedrag	Agressie, geweld, pesten discriminatie en seksuele intimidatie zijn allemaal vormen van ongewenst gedrag die tot werkstress bij werknemers kunnen leiden. Het gevoel van eigenwaarde wordt aangetast. Met gezondheidsklachten als overspannenheid, depressie, angststoornissen en burn-out tot gevolg. Fysiek geweld kan zelfs tot lichamelijk letsel leiden. Op deze site zijn verschillende oplossingen verzameld. Specifiek aandacht voor: discriminatie, agressie en geweld, seksuele intimidatie, pesten.	Brancheorganisatie	Beter met Arbo	http://www.betermetarbo.nl/ongewenst-gedrag/algemeen/filter/ongewenst-gedrag/	Richtlijnen en maatregelen	2016	Gratis	Niveau 3-4	Opleidings specifiek	School	PSA: ongewenst gedrag

Fysieke belasting	Fysieke belasting is een verzamelbegrip voor handelingen die leiden tot belasting van spieren, pezen en skelet. Denk daarbij aan tillen, dragen en duwen maar ook aan steeds weer herhalende handelingen zoals typen (beeldschermwerk) en inpakken of aan verkeerde werkhoudingen. Een te hoge fysieke belasting kan leiden tot aandoeningen van de rug, schouders, armen e.d. Op deze site zijn verschillende oplossingen verzameld. Specifiek aandacht voor: niet-patiëntgebonden handelingen, patiëntgebonden handelingen.	Brancheorganisatie	Beter met Arbo	http://www.betermetarbo.nl/fysieke-belasting/algemeen/filter/fysieke-belasting/	Richtlijnen en maatregelen	2016	Gratis	Niveau 3-4	Opleidingspecifiek	School	Fysieke arbeidsbelasting
Biologische agentia	Biologische agentia is een verzamelbegrip. Daarmee bedoelt men ondermeer bacteriën, parasieten, schimmels, virussen en hun afscheidingsproducten. Werken in ziekenhuizen en revalidatiecentra betekent dat men met biologische agentia in contact kan komen. Dit kan via direct contact met bijvoorbeeld bloed, braaksel of urine, inademing van besmette lucht of door snij- of prikwonden. Biologische agentia kunnen schadelijk zijn voor de gezondheid. Denk bijvoorbeeld aan infectieziekten. Maar ook overgevoeligheidsreacties, risico's voor zwangeren of toxische effecten zijn mogelijk. Bij risico's van biologische agentia in de zorgsector moet men denken aan hepatitis A, B en C, HIV, TBC, scabies, mijt en Clostridium difficile. Daarnaast moet men ook rekening houden met uitbraken van griepidemieën, mazelen of kinkhoest of pandemieën. Op deze site zijn verschillende oplossingen verzameld. Specifiek aandacht voor: Gericht werken, Ongericht	Brancheorganisatie	Beter met Arbo	http://www.betermetarbo.nl/biologische-agentia/algemeen/filter/biologische-agentia/	Richtlijnen en maatregelen	2016	Gratis	Niveau 3-4	Opleidingspecifiek	School	Biologische Agentia
Gevaarlijke stoffen	Gevaarlijke stoffen is een verzamelbegrip. Het verzamelbegrip bevat een groot scala aan producten en werkzaamheden waarbij chemische stoffen een risico vormen. In ziekenhuizen en revalidatiecentra moet men denken aan bijvoorbeeld cytostatica, desinfectantia, oplos- en reinigingsmiddelen, laboratorium- en zwembadchemicaliën. Gevaarlijke stoffen kunnen gevaarlijk zijn voor de gezondheid. Het gezondheidsrisico is van een groot aantal factoren afhankelijk. Allereerst van de stoffen waar men mee werkt, maar vooral ook van de manier waarop met de stoffen wordt gewerkt. Blootstelling kan tot direct letsel leiden en op de lange termijn tot gezondheidsschade. Op deze site zijn verschillende oplossingen verzameld. Specifiek aandacht voor: Narcosegassen, Cytostatica, Geneesmiddelen (vernevelen), Transport, Chirurgische rook, Zwembadchemicaliën	Brancheorganisatie	Beter met Arbo	http://www.betermetarbo.nl/gevaarlijke-stoffen/algemeen/filter/gevaarlijke-stoffen/	Filmpje, richtlijnen en maatregelen	2016	Gratis	Niveau 3-4	Opleidingspecifiek	School, Zelfstudie	Gevaarlijke stoffen
SLO leerplankader Sport, bewegen en gezonde leefstijl - MBO niveau	In deze levensfase worden jongeren volwassen. Biologisch gezien is iemand volwassen als hij of zij lichamelijk volgroeid is. Psychologisch is iemand volwassen wanneer hij of zij een stabiele identiteit (persoonlijkheid) heeft gevormd. Wanneer iemand blij geeft van zelfstandigheid en een zekere bedachtzaamheid in zijn gedrag, dan wordt dit volwassen gedrag genoemd (Levensfase, 2014). Deze pagina bevat een overzicht van het gewenste kennisniveau voor MBO-ers wat betreft: Sociaal-emotionele ontwikkeling, Voeding, Bewegen en sport, Persoonlijke verzorging, Genotmiddelen, Relaties en seksualiteit en Veiligheid.	Expertisecentrum	SLO	http://gezondeleefstijl.slo.nl/mbo	Online	2016	Gratis	Niveau 3-4	Algemeen	School	Leefstijl algemeen
Compassie Concreet: alle blogs in overzicht	Hieronder hebben we een overzicht gemaakt van de 52 Compassie Concreet blogs die Irene Muller-Schoof de afgelopen jaren heeft gepubliceerd op deze website. De blogs bieden inspiratie en zetten je aan het denken over je eigen handelen. De teksten van de blogs zijn in de versies hieronder aangepast en geschikt gemaakt voor gebruik in het onderwijs op MBO niveau	Kennisinstelling	Compassion for Care	http://www.compassionforcare.com/compassie-concreet-alle-blogs-in-overzicht/	Tips en inspiratie, opdrachten	2016	Gratis	Niveau 3-4	Algemeen	Zelfstudie	PSA: ongewenst gedrag, PSA: werkdruk, Algemene vaardigheden
Duidelijkheid over agressie - hulpmiddelen	Hier vind je tools die je kunnen helpen bij het krijgen van meer duidelijkheid rondom agressie. Zo kun je met de Scan meer inzicht krijgen in verbeterpunten in je anti-agressiebeleid. En de Business Case levert inzicht in de kosten en opbrengsten van agressiebeleid. Met de AgressieWijzer ten slotte kun je samen met je team op een gestructureerde wijze tot gezamenlijke normen en werkafspraken komen.	Kennisinstelling	Duidelijkoveragressie.nl	http://www.duidelijkoveragressie.nl/hulpmiddelen	Handreikingen	2016	Gratis	Niveau 3-4	Opleidingspecifiek	School, Zelfstudie	PSA: ongewenst gedrag
Duidelijkheid over agressie - opvolging van incidenten	Agressie in de (jeugd)zorg komt voor, maar hoort er niet bij. Veel organisaties werken succesvol aan het verminderen en voorkomen van incidenten. Toch is grensoverschrijdend gedrag van cliënten, patiënten of derden niet altijd te voorkomen. Daarom is het belangrijk dat iedereen binnen de organisatie weet hoe te handelen na agressie. In het kader van actieplan 'Veilig Werken in de Zorg' zijn 27 (jeugd)zorginstellingen begeleid bij de opvolging van incidenten. Veel organisaties bleken tegen dezelfde problemen aan te lopen. Die worden op deze website behandeld.	Kennisinstelling	Duidelijkoveragressie.nl	http://opvolging.duidelijkoveragressie.nl/	Handreikingen	2016	Gratis	Niveau 3-4	Opleidingspecifiek	School, Zelfstudie	PSA: ongewenst gedrag, Algemene vaardigheden
E-learning - Omgaan met conflicten	Deel 1: Hoe reageer jij? Deel 2: Door welke bril kijk jij? Deel 3: Hoe los jij een conflict op?	Kennisinstelling	Hard of hart	http://www.hardofhart.nl/hoh_students.html?oc	eLearning	2016	Gratis	Niveau 3-4	Algemeen	Zelfstudie	Algemene vaardigheden
E-learning - Sociale vaardigheden	Deel 1: Hoe zie ik mezelf? Deel 2: Hoe zien wij elkaar? Deel 3: Hoe presenteer ik mezelf?	Kennisinstelling	Hard of hart	http://www.hardofhart.nl/hoh_students.html?sw	eLearning	2016	Gratis	Niveau 3-4	Algemeen	Zelfstudie	Algemene vaardigheden
BRAVO-kompas	Het BRAVO-Kompas geeft informatie en bevat instrumenten en praktijkvoorbeelden voor gezondheidsbeleid. Er is aandacht voor de BRAVO-thema's: Bewegen, Roken, Alcohol, Voeding en Ontspanning. Per stap zijn de onderbouw, handige tips, toegankelijke instrumenten en praktijkvoorbeelden beschikbaar.	Kennisinstelling	Kenniscentrum Sport	http://tools.kenniscentrumsport.nl/bravo-kompas/hoofdstuk/bravo-kompas/	Tekst en uitleg, tips, instrumenten, praktijkvoorbeelden	2016	Gratis	Niveau 3-4	Algemeen	School	Leefstijl algemeen
Interventie - Alle leerlingen Actief	De aanpak Alle leerlingen actief! richt zich in principe op alle leerlingen die niet dagelijks minstens een uur matig intensief bewegen, maar de prioriteit ligt bij degenen die daar aanzienlijk onder zitten. Vaak zijn dat kinderen die zich door welke oorzaak dan ook niet aangetrokken voelen tot sport. Alle leerlingen actief! is toepasbaar in het basisonderwijs, voortgezet onderwijs en MBO. Met de aanpak wordt sport op school gestimuleerd door leerlingen te motiveren om te sporten of andere vormen van bewegen te ondernemen. Daartoe voeren de docenten of interne begeleiders individuele gesprekken met leerlingen en	Kennisinstelling	Kenniscentrum Sport	https://www.netwerkinbeweging.nl/interventies/overzicht/20720?mode=Mode-all&trefwoorden=&leeftijdscategorie=17&beoordeling=&thema=&doelgroep=Doelgroepen-20022&setting=Setting-20007&sport=	Handreikingen	2016	Gratis	Niveau 3-4	Algemeen	School	Leefstijl algemeen
E-learning - Start veilig	Start Veilig' wordt gevormd door een innovatief E-learning systeem (kandidaten loggen in op www.swbveilig.nl) waar iedereen op zijn of haar eigen niveau kan leren en examen doen. 'Start Veilig' bestaat uit twee standaard trainingen welke via een lesboek of het E-learning systeem te volgen zijn. Training 1 Veiligheidsbewustwording Training 2 Algemene veiligheidsonderwerpen	Kennisinstelling	Start Werk & Blijf veilig	http://www.startwerkblijfveilig.nl/producten/start-veilig	eLearning	2016	Gratis	Niveau 3-4	Algemeen	Zelfstudie	Algemene vaardigheden

E-learning - Werk veilig	In Werk Veilig wordt de lesstof in de praktijk gebracht. Het is een methode waarbij kandidaten de praktijksituatie controleren op veiligheid en zorgt ervoor dat 80% van de RI&E op de werkvloer gemaakt wordt. Juist door hier praktisch bezig te zijn, zal de bewustwording bevorderen. Zien kandidaten bijvoorbeeld dat de beschermkap niet gebruikt wordt, zullen ze denken aan de video uit Start Veilig met betrekking tot dit onderwerp.	Kennisinstelling	Start Werk & Blijf veilig	http://www.startwerkblijfveilig.nl/producten/werk-veilig	eLearning	2016	Gratis	Niveau 3-4	Algemeen	Zelfstudie	Algemene vaardigheden
TestJeLeefstijl.nl	De jongerensite TestJeLeefstijl.nl en de bijbehorende site met leefstijltest TestJeLeefstijl.nu zijn een initiatief van de Stichting TestJeLeefstijl. TNO is betrokken geweest bij de ontwikkeling. De stichting wil met deze site een betrouwbare vraagbaak zijn voor jongeren op het gebied van gezondheid, gevoel, drank, drugs en seksualiteit en andere vragen waar jongeren tussen de 12 en 25 soms mee zitten. Het betreft vaak vragen waar ze in eerste instantie niet mee naar ouders of school gaan, of zelfs niet met vrienden bespreken. TestJeLeefstijl wil gedegen en objectieve informatie geven over een veelheid van onderwerpen en hiermee een veilige baken zijn op internet. De school kan er voor kiezen of zij TestJeLeefstijl.nu in wil zetten als onderdeel van andere lessen over bijvoorbeeld gezondheid. Naast de online test (www.testjeleefstijl.nu) is er ook een portal beschikbaar: www.testjeleefstijl.nl. Hier vinden jongeren informatie over leefstijlthema's, landelijke normen, tips en adviezen, filmpjes, apps en links naar andere websites.	Kennisinstelling	Stichting TestJeLeefstijl	http://www.testjeleefstijl.nl/	Uitleg, tips, filmpjes, testen, apps	2016	Gratis	Niveau 3-4	Algemeen	School, Zelfstudie	Fysieke arbeidsbelasting, PSA: werkdruk, Leefstijl algemeen
De gezonde school en genotmiddelen (DGSG)	De e-learning module www.mbo-rokendrinkendugs.nl begint met een korte film. Een groepje jongeren viert een feestje bij één van de jongeren thuis. Ze drinken veel alcohol. Iemand stelt voor om een pilletje te nemen en het feestje verplaatst zich naar het dak van een flat. Dan gaat het mis met één van de jongens. Maar wat is er precies gebeurd? Om de afloop te zien, moeten studenten eerst alle opdrachten maken. Aan de hand van gevarieerde vragen, filmpjes en animaties leren studenten meer over alcohol, tabak en drugs. Om aan te sluiten bij de leefwereld van de studenten, zijn bij de opdrachten populaire sociale media als Twitter, Hyves en MSN ingezet. Na afronding van alle opdrachten wordt de eindfilm getoond en zien de jongeren hoe het verhaal uiteindelijk afloopt.	Kennisinstelling	Trimbos Instituut	http://www.dgsg.nl/scholen/lesmateriaal-mbo	eLearning	2010	Gratis	Niveau 3-4	Algemeen	Zelfstudie	Leefstijl algemeen
Happyles	Happyles is een stepped care aanbod ter bevordering van welbevinden en geluk en ter preventie van depressieklachten bij jongeren tussen de 13 en 25 jaar op het VMBO en MBO. Happyles bestaat uit de volgende vaste onderdelen; - Klassieke introductie les - face-to-face les over (on)geluk. - Twee e-learning lessen - met theorie, oefeningen, tips en filmpjes. - Happylestest - online vragenlijst over depressie, welbevinden, thuissituatie, middelengebruik, schoolverzuim; voor- en nameting. - Online groepscurriculum - voor jongeren met een verhoogd depressieniveau volgens de Happylestest.	Kennisinstelling	Trimbos Instituut	http://www.happyles.nl/	Lesmodules en eLearnings	2016	Gratis	Niveau 3-4	Algemeen	School, Zelfstudie	PSA: werkdruk
Vilans KICK-protocollen	Vilans ontwikkelt, onderhoudt en beheert protocollen sinds 1996. Ruim 350 organisaties in zorg en onderwijs hebben een abonnement. Samen met hen hebben onze medewerkers een schat aan kennis en ervaring opgebouwd en vastgelegd. Onze databank bevat ongeveer 500 protocollen voor voorbehouden, risicovolle en overige handelingen.	Kennisinstelling	Vilans	http://www.vilans.nl/thema-vilans-kick-protocollen.html	Protocollen	2016	Betaald	Niveau 3-4	Opleidingspecifiek	School	Fysieke arbeidsbelasting, PSA: ongewenst gedrag, PSA: werkdruk, Gevaarlijke stoffen, Biologische agentia, Cytostatia
Hygiëne	Hygiënisch werken lijkt zo normaal. Maar in de praktijk wordt er regelmatig de hand mee gelicht. Je hebt het te druk, je denkt er even niet aan of het is geen gewoonte bij jou in het team. En dat moet het juist wel zijn. Bij zorg voor kwetsbare mensen zoals ouderen is het extra belangrijk. Dit thema zet de belangrijkste aandachtspunten én instrumenten voor zorgverleners op een rij.	Kennisinstelling	Zorg voor beter	http://www.zorgvoorbeter.nl/ouderenzorg/hygiene-zorg.html	Richtlijnen en maatregelen	2016	Gratis	Niveau 3-4	Opleidingspecifiek	School	Biologische Agentia
Kennisbundel Medicatieveiligheid	In de Kennisbundel Medicatieveiligheid staan de 10 stappen van het medicatieproces uitgebreid beschreven. Bij elke stap in het proces lees je alles over taken en verantwoordelijkheden die jij als verzorgende of verpleegkundige hebt. Ook staan er tips die jij kunt gebruiken om het proces te verbeteren. Het is van groot belang dat zorgprofessionals niet alleen alles leren over medicijnen en toedieningswijzen, maar ook weten wat de stappen zijn van een goed en veilig medicatieproces. Daar kan de vernieuwde, online Kennisbundel Medicatieveiligheid bij helpen.	Kennisinstelling	Zorg voor beter	http://www.zorgvoorbeter.nl/ouderenzorg/zvb-kennisbundel-medicatieveiligheid.html	Kennisbundel	2016	Gratis	Niveau 3-4	Opleidingspecifiek	School	Biologische agentia
Kennisbundel Risicosignalering	Gezondheidsrisico's waarnemen is een doorlopend onderdeel van verpleging. Om gezondheidsrisico's te signaleren en de juiste vervolgacties te ondernemen hebben zorgmedewerkers specifieke kennis en vaardigheden nodig. Vilans ontwikkelde samen met een werkplaats van Zorg voor Beter een nieuwe kennisbundel over risicosignalering in de langdurige zorg, met actuele informatie en praktijkopdrachten die mbo-docenten Zorg en Welzijn kunnen gebruiken.	Kennisinstelling	Zorg voor beter	http://www.zorgvoorbeter.nl/ouderenzorg/onderwijs-kennisbundel-risicosignalering.html	Kennisbundel	2016	Gratis	Niveau 3-4	Opleidingspecifiek	School	Algemene vaardigheden
Probleemgedrag	Probleemgedrag kan zijn: agressief gedrag, maar ook wegllopen, onrust, storend gedrag of het weigeren van zorg. In de ouderenzorg wordt het ook vaak onbegrepen gedrag genoemd. Voor zorgverleners is het vaak moeilijk om hiermee om te gaan. Zorg voor Beter ontwikkelde een stappenplan om beter met probleemgedrag om te gaan. Incl. signaleren en registreren.	Kennisinstelling	Zorg voor beter	http://www.zorgvoorbeter.nl/ouderenzorg/Vindplaats-Probleemgedrag.html	Richtlijnen, maatregelen, filmpjes, eLearning	2016	Gratis	Niveau 3-4	Opleidingspecifiek	School, Zelfstudie	PSA: ongewenst gedrag, Algemene vaardigheden
Tijd voor zorg	Zorgmedewerkers moeten veel tegelijkertijd doen en lopen daarbij vaak tegen allerlei tijdsproblemen aan. Je vindt hier allerlei interactieve werkvormen om bewuster om te gaan met tijd. Het helpt je ook om nieuwe vaardigheden aan te leren en beter af te stemmen op de tijdsbeleving van cliënten. Incl. signaleren van tijdsdruk.	Kennisinstelling	Zorg voor beter	http://www.zorgvoorbeter.nl/ouderenzorg/Vindplaats-Tijdsbeleving.html	Testen, tips, maatregelen	2016	Gratis	Niveau 3-4	Opleidingspecifiek	School, Zelfstudie	PSA: werkdruk, Algemene vaardigheden
Zelfredzaamheid meten	Er zijn veel handige instrumenten waarmee je kunt bepalen hoe zelfredzaam iemand is. De belangrijkste instrumenten zijn o.a.: Zelfredzaamheidsmeter, Zelfredzaamheidsradar (digitaal), Zelfredzaamheid-matrix, Eerogram, Effortenster	Kennisinstelling	Zorg voor beter	http://www.zorgvoorbeter.nl/ouderenzorg/Zelfredzaamheid-zelfredzaamheidsmeter.html	Handreikingen	2016	Gratis	Niveau 3-4	Opleidingspecifiek	School, Zelfstudie	Leefstijl algemeen, Algemene vaardigheden
Online videotheek voor onderwijs	Je vindt hier een verzameling van 200 video's over de zorg. Mooi en leuk lesmateriaal voor mbo en hbo-opleidingen zorg en welzijn! Uiteenlopend van hygiëne en infectiepreventie, naar tijd voor jezelf en risicosignalering. Bekijk de video met je team, en bespreek de inhoud met elkaar.	Kennisinstelling	Zorg voor beter	http://www.zorgvoorbeter.nl/ouderenzorg/onderwijs-filmpjes.html	Filmpjes	2016	Gratis	Niveau 3-4	Opleidingspecifiek	School, Zelfstudie	PSA: ongewenst gedrag, PSA: werkdruk, Leefstijlgerelateerde arbeidsrisico's, Biologische agentia, Algemene vaardigheden
Kennisbundels en lesmateriaal zorgthema's	Bekijk de kennisbundels en lesmateriaal voor ROC-docenten Zorg en Welzijn met actuele informatie over zorgthema's (met lesmateriaal!) die praktijkopleiders en docenten in hun lessen kunnen gebruiken. O.a. Vernieuwd! Online Kennisbundel Medicatieveiligheid; Nieuw! Online Kennisbundel Risicosignalering; Kennisbundel Eten en Drinken (juli 2012); Kennisbundel Probleemgedrag (juli 2012)	Kennisinstelling	Zorg voor beter	http://www.zorgvoorbeter.nl/ouderenzorg/Alle-kennisbundels.html	Handreikingen	2012/2016	Gratis	Niveau 3-4	Opleidingspecifiek	School, Zelfstudie	PSA: ongewenst gedrag, PSA: werkdruk, Leefstijlgerelateerde arbeidsrisico's, Biologische agentia, Algemene vaardigheden

Eten en drinken - Nieuwe Schijf van Vijf	De Schijf van Vijf is in maart 2016 vernieuwd. Er is veel gewijzigd. Nieuwe producten, nieuwe richtlijnen en andere indelingen. Wat is voor jou als professional belangrijk om te weten? De nieuwe Schijf van Vijf is meer een keuzemenu geworden. De nieuwe schijf biedt varianten en interactieve keuzes.	Kennisinstelling	Zorg voor beter	http://www.zorgvoorbeter.nl/ouderenzorg/Eten-drinken-schijf-van-vijf.html	Handreikingen	2016	Gratis	Niveau 3-4	Algemeen	School, Zelfstudie	Leefstijl algemeen
Gezond werken - Cytostatica	Cytostatica zijn geneesmiddelen die gebruikt worden bij de behandeling van kanker. Ze remmen de celdeling en daarmee ook de groei van tumoren. Cytostatica kunnen een gevaar opleveren voor de gezondheid als u er beroepsmatig mee in aanraking komt. Elk UMC heeft een actueel overzicht van de stoffen waarvoor de specifieke cytotostaticarichtlijnen gelden. Op deze website vindt u wat u zelf kunt doen om veilig te werken met cytotostatica en hoe uw UMC's en de overheid u daarbij ondersteunen.	Koepelorganisatie	Dokterhoe	http://www.dokterhoe.nl/onderwerp/1/cytostatica	Richtlijnen en maatregelen, filmpjes, eLearnings	2016	Gratis	Niveau 3-4	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Cytostatica
Gezond werken - Fysieke belasting	Rekken, strekken, buigen, draaien, tillen, typen... Op zich onschuldige activiteiten. Maar als u ze vaak of verkeerd uitvoert, kunt u blessures oplopen. Veel voorkomende klachten zijn spierklachten, RSI (KANS) en lage rugklachten. Door eerst te denken en dan te doen, en door veilig te werken, vermindert u de kans op overbelasting. Kies de juiste techniek, gebruik de juiste hulpmiddelen, houd rekening met uw eigen belastbaarheid of volg een training. Op deze website vindt u wat u zelf kunt doen om overbelasting te voorkomen, en hoe uw arboadviseur, de UMC's en de overheid u daarbij ondersteunen. De themapagina Fysieke belasting laat zien hoe u zowel uw werkdag als werkplek gezond kunt houden.	Koepelorganisatie	Dokterhoe	http://www.dokterhoe.nl/onderwerp/2/fysieke-belasting	Richtlijnen en maatregelen, filmpjes	2016	Gratis	Niveau 3-4	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Fysieke arbeidsbelasting
Gezond werken - Agressie & Geweld	De dreiging en onveiligheid als gevolg van agressie en ander ongewenst gedrag veroorzaken vaak grote psychische druk. Deze druk geeft psychische en lichamelijke stressreacties en kan uiteindelijk leiden tot (langdurig) verzuim. Uw UMC tolereert geen enkele vorm van agressie en geweld. Het is als medewerker belangrijk om te weten hoe te handelen bij verschillende vormen van ongewenst gedrag. Op deze website vindt u wat u zelf kunt doen om agressie en geweld te voorkomen en hoe u er mee om kunt gaan. U leest ook hoe uw arboadviseur, de UMC's en de overheid u daarbij ondersteunen.	Koepelorganisatie	Dokterhoe	http://www.dokterhoe.nl/onderwerp/14/agressie-geweld	Richtlijnen en maatregelen, filmpjes	2016	Gratis	Niveau 3-4	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	PSA: ongewenst gedrag
Gezond werken - Gevaarlijke stoffen	Gevaarlijke stoffen zijn stoffen die gevaar kunnen opleveren voor uw veiligheid, uw gezondheid en het milieu. Bij gevaarlijke stoffen gaat het niet alleen om het gebruik, maar ook om transport, opslag en afvalverwerking. Op deze website vindt u wat u zelf kunt doen om veilig en gezond te werken met gevaarlijke stoffen en hoe uw arboadviseur, de umc's en de overheid u daarbij ondersteunen. De informatie op deze website is algemeen, op basis van lokale wet- en regelgeving maakt ieder umc aanvullend eigen beleid.	Koepelorganisatie	Dokterhoe	http://www.dokterhoe.nl/onderwerp/4/gevaarlijke-stoffen	Richtlijnen en maatregelen, filmpjes	2016	Gratis	Niveau 3-4	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Gevaarlijke stoffen
Gezond werken - Infectiepreventie	Infectieziekten zijn de hoofdoorzaak van alle acute ziekten. Meestal ontstaan hierdoor kortstondige klachten zoals hoofdpijn, verkoudheid, misselijkheid of diarree. In het werk loopt u het risico zelf besmet te raken door met name contact met zieke collega's of patiënten. Uw gezondheid kan dan gevaar lopen. Op deze website vindt u wat u zelf kunt doen om infectieziekten te voorkomen en hoe uw arboadviseur, de UMC's en de overheid u daarbij ondersteunen.	Koepelorganisatie	Dokterhoe	http://www.dokterhoe.nl/onderwerp/17/infectiepreventie	Richtlijnen en maatregelen, filmpjes	2016	Gratis	Niveau 3-4	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Biologische Agentia
Gezond werken - Ongewenst gedrag	Ongewenst gedrag is gedrag van mensen dat door anderen als onprettig of onwenselijk wordt ervaren. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in: pesten, seksuele intimidatie, discriminatie, en agressie en geweld. Iedereen bepaalt voor zichzelf welk gedrag hij of zij als hinderlijk ervaart. Het is belangrijk dat u weet hoe u het best kunt handelen bij verschillende vormen van ongewenst gedrag. Op deze website vindt u wat u zelf kunt doen om ongewenst gedrag te voorkomen en hoe u er mee om kunt gaan. U leest ook hoe uw arboadviseur (denk aan bedrijfsmaatschappelijk werk, A&O of bedrijfsarts), de umc's en de overheid u daarbij ondersteunen. Op intranet vindt u gedragsregels en protocollen die specifiek voor uw umc	Koepelorganisatie	Dokterhoe	http://www.dokterhoe.nl/onderwerp/20/ongewenst-gedrag	Richtlijnen en maatregelen, filmpjes	2016	Gratis	Niveau 3-4	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	PSA: ongewenst gedrag
Gezond werken - Huidbelasting	Handeczeem is een beschadiging van de huid, waarbij sprake kan zijn van jeuk, roodheid, ruwe plekken, kloven en blaasjes. Zorgverleners in ziekenhuizen hebben een verhoogd risico op het ontwikkelen van handeczeem door veelvuldige blootstelling aan stoffen en omstandigheden die de huid kunnen beschadigen zoals water, zeep, shampoo, schoonmaakmiddelen, en handschoenen. Als u denkt dat u last van uw huid hebt, ga dan naar de bedrijfsarts. Handeczeem is vaak te voorkomen met eenvoudige maatregelen, u vindt ze op deze website. U kunt ook lezen hoe uw arboadviseur, de UMC's en de overheid u ondersteunen bij het	Koepelorganisatie	Dokterhoe	http://www.dokterhoe.nl/onderwerp/9/huidbelasting	Richtlijnen en maatregelen	2016	Gratis	Niveau 3-4	Opleidingsspecifiek	School	Fysieke arbeidsbelasting
Gezond werken - MRI	MRI staat voor magnetic resonance imaging. Met hulp van magnetische en elektromagnetische velden maakt de MRI-scanner gedetailleerde beelden van het binnenste van het menselijk lichaam. MRI kent ook risico's. Zeker als magnetische materialen worden binnengebracht in de scanruimte. Op deze website vindt u wat u zelf kunt doen om veilig met MRI om te gaan en hoe uw arboadviseur, de MRI-deskundigen, de umc's en de overheid u daarbij ondersteunen.	Koepelorganisatie	Dokterhoe	http://www.dokterhoe.nl/onderwerp/15/mri	Richtlijnen en maatregelen, filmpjes	2016	Gratis	Niveau 4	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Fysieke arbeidsbelasting
Gezond werken - Inhalatieanesthetica	Inhalatieanesthetica, in de volksmond ook wel narcosegassen genoemd, worden gebruikt bij operaties om de patiënt onder narcose te brengen. Deze gassen en dampen kunnen een gevaar opleveren voor uw gezondheid als u ze veelvuldig inademt. Van lachgas zijn als schadelijke effecten bekend: verhoogde kans op (spontane) abortus en aangeboren afwijkingen bij nakomelingen. Van sevofluraan en isofluraan zijn deze schadelijke effecten niet bekend, zeer waarschijnlijk zijn er geen negatieve effecten bij lage blootstelling. Bij incidenteel hoge blootstellingen zijn effecten als sufheid, slaperigheid en hoofdpijn bekend. Volgens het ALARA-principe (As Low As Reasonably Achievable) moet blootstelling aan inhalatieanesthetica zoveel mogelijk worden voorkomen. Op deze website vindt u wat u zelf kunt doen om veilig te werken met inhalatieanesthetica en hoe uw arboadviseur, de UMC's en de overheid u daarbij ondersteunen.	Koepelorganisatie	Dokterhoe	http://www.dokterhoe.nl/onderwerp/5/inhalatieanesthetica	Richtlijnen en maatregelen	2016	Gratis	Niveau 4	Opleidingsspecifiek	School	Gevaarlijke stoffen
Gezond werken - RI&E	Een risico-inventarisatie & -evaluatie (RI&E) zet de risico's van uw afdeling, divisie of andere eenheid in het UMC op een rij, zodat ze gericht zijn aan te pakken. Een RI&E heeft geen concrete oplossingen, daarvoor kijkt u bij de betreffende onderwerpen. De informatie die u hier leest gaat over wat de RI&E is en hoe leidinggevenden en medewerkers het best een RI&E kunnen (laten) uitvoeren en hoe uw arboadviseur, uw UMC en de overheid u daarbij kunnen ondersteunen.	Koepelorganisatie	Dokterhoe	http://www.dokterhoe.nl/onderwerp/11/ri-e	Richtlijnen en maatregelen	2016	Gratis	Niveau 3-4	Opleidingsspecifiek	School	Fysieke arbeidsbelasting, PSA: ongewenst gedrag, PSA: werkdruk, Gevaarlijke stoffen, Biologische agentia, Cytostatica
Gezond werken - Schokkende en ingrijpende gebeurtenissen	Tijdens uw werk binnen het umc kunt u geconfronteerd worden met ingrijpende en schokkende gebeurtenissen, dat is helaas niet altijd te voorkomen. Voorbeelden van schokkende gebeurtenissen zijn het overlijden van een patiënt, een behandeling met ingrijpende bijwerkingen, een dramatische afloop van een operatie, het maken van een fout, verminking van een patiënt. Op deze website vindt u wat u zelf kunt doen om schokkende gebeurtenissen te voorkomen en hoe u er mee om kunt gaan. U leest ook hoe uw arboadviseur (denk aan bedrijfsmaatschappelijk werk, A&O of bedrijfsarts), de umc's en de overheid u daarbij	Koepelorganisatie	Dokterhoe	http://www.dokterhoe.nl/onderwerp/19/schokkende-en-ingrijpende-gebeurtenissen	Richtlijnen en maatregelen	2016	Gratis	Niveau 3-4	Opleidingsspecifiek	School	PSA: werkdruk

Gezond werken - Werkdruk	Te hoge werkdruk betekent meestal: te veel werk in te weinig tijd met als mogelijk gevolg werkstress. Als werkstress te lang voortduurt, kan dat leiden tot allerlei klachten. Ook het werken onder een te lage werkdruk of in een te laag werktempo is ongewenst. Er moet een balans zijn tussen werkplezier en belastende factoren. Op deze website vindt u wat u zelf kunt doen om die balans te behouden of te bereiken. U leest ook hoe uw arboadviseur (denk aan bedrijfsmaatschappelijk werk, A&O of bedrijfsarts), de umc's en de overheid u daarbij	Koepelorganisatie	Dokterhoe	http://www.dokterhoe.nl/onderwerp/21/werkdruk	Richtlijnen en maatregelen	2016	Gratis	Niveau 3-4	Opleidingsspecifiek	School	PSA: werkdruk
Gezond leven - Voeding	Wie gezond en gevarieerd eet, krijgt meestal genoeg voedingsstoffen binnen. De kans dat diegene bouwstoffen tekort komt, is klein. Hoeveel voedingsstoffen heb je ongeveer nodig op een dag? Op deze website vind je informatie over gezond en gevarieerd eten.	Koepelorganisatie	Dokterhoe	http://www.dokterhoe.nl/gezond-leven/%7Bef41911d-37b2-40f2-9391-76601cd93e27%7D	Uitleg en tips	2016	Gratis	Niveau 3-4	Opleidingsspecifiek	School	Leefstijlgerelateerde arbeidsrisico's
Gezond leven - Mentaal Fit	Hoe iemand in zijn vel zit, is belangrijk voor zijn gezondheid. Tevreden zijn met werk en privéleven, weten wat je wilt bereiken in het leven, goed met anderen kunnen omgaan, weinig stress hebben... Ga zo maar door. In dit thema vindt u informatie en testen en programma's waarmee u kunt nagaan hoe u in het leven staat. Wat gaat er goed en waar kunt u nog aan werken?	Koepelorganisatie	Dokterhoe	http://www.dokterhoe.nl/gezond-leven/%7Bb42c54a0-2274-425e-ae24-c389245c97b2%7D	Uitleg en tips	2016	Gratis	Niveau 3-4	Opleidingsspecifiek	School	PSA: werkdruk
Gezond leven - Bewegen en gezondheid	Bewegen heeft veel voordelen: u gaat zich beter voelen, u gaat er beter uitzien, u gaat beter werken/presteren en u wordt gezonder. Genoeg reden dus om het risico op een blessure voor lief te nemen!	Koepelorganisatie	Dokterhoe	http://www.dokterhoe.nl/gezond-leven/%7B7155cb77-a41a-4d56-8744-796039553a13%7D	Uitleg en tips	2016	Gratis	Niveau 3-4	Opleidingsspecifiek	School	Leefstijl algemeen
Gezond leven - Drugs, alcohol en tabak	Informatie over roken, alcoholgebruik en drugs	Koepelorganisatie	Dokterhoe	http://www.dokterhoe.nl/gezond-leven/%7B8d14c7a9-6963-45bf-ba63-2709fd089d63%7D	Uitleg en tips	2016	Gratis	Niveau 3-4	Opleidingsspecifiek	School	Leefstijl algemeen
Basis Fysiek Gezond werken	Welkom bij deze Free Learning 'Basis Fysiek Gezond Werken'. Aan de hand van 20 vragen kun je jezelf basiskennis over het omgaan met fysieke belasting in de zorg bijbrengen. Doelgroep: Iedereen die zorg verleent aan cliënten met een mobiliteitsbeperking. Je bent ongeveer 30 minuten bezig om de module te doorlopen.	Koepelorganisatie	Free Learning (initiatief van LOCOmotion en Vilans)	http://free-learning.nl/modules/basisfysiekgezondwerken/start.html	eLearning	2016	Gratis	Niveau 3-4	Opleidingsspecifiek	Zelfstudie	Fysieke arbeidsbelasting
Beeldschermwerk	Welkom bij de Free Learning Module 'Beeldschermwerk' waar je leert over het ergonomisch werken met je computer om klachten aan je rug, nek, schouders en handen te voorkomen. Deze module is bestemd voor iedereen die vaak en lang met zijn computer werkt. Je bent ongeveer 30 minuten bezig om de module te doorlopen.	Koepelorganisatie	Free Learning (initiatief van LOCOmotion en Vilans)	http://free-learning.nl/modules/beeldschermwerk/start.html	eLearning	2016	Gratis	Niveau 3-4	Algemeen	Zelfstudie	Fysieke arbeidsbelasting
Goed in Gesprek 1	Goede gesprekken zijn heel belangrijk. Je werk wordt er leuker van en de zorg wordt beter. Sommige gesprekken lopen lastig. Waarom is dat? Hoe kan het beter? Dat ga je leren. Je gaat leren hoe je goede gesprekken voert met collega's, cliënten en hun familie en vrienden. Deze module is voor iedereen die werkt in de zorg. Je bent ongeveer 30 minuten bezig om de module te doorlopen. Je kunt deze module ook op een iPad doen.	Koepelorganisatie	Free Learning (initiatief van LOCOmotion en Vilans)	http://free-learning.nl/modules/goedingesprek1/start.html	eLearning	2016	Gratis	Niveau 3-4	Opleidingsspecifiek	Zelfstudie	Algemene vaardigheden
Goed in Gesprek 2	Goede gesprekken zijn heel belangrijk. Je werk wordt er leuker van en de zorg wordt beter. Hoe maak je een gesprek doelgericht? Hoe spreek je een collega op een prettige manier aan op storend gedrag? Dat ga je leren. Deze module is voor iedereen die werkt in de zorg. 'Goed in gesprek II' is het vervolg op 'Goed in gesprek I'. Het is dus handig als je eerst 'Goed in Gesprek I' doet. In deze module zie je praktijkvoorbeelden, video's, opdrachten en oefenvragen. De opdrachten en oefenvragen zijn om je aan het denken te zetten. Je bent ongeveer 30 minuten bezig om de module te doorlopen. Je kunt deze module ook op een iPad doen.	Koepelorganisatie	Free Learning (initiatief van LOCOmotion en Vilans)	http://free-learning.nl/modules/goedingesprek2/start.html	eLearning	2016	Gratis	Niveau 3-4	Opleidingsspecifiek	Zelfstudie	Algemene vaardigheden
Infectiepreventie	Welkom bij de Free Learning Module 'Infectiepreventie' waar je leert over hoe je als zorgverlener infecties kunt voorkomen. Handhygiëne is daarvan een belangrijk onderdeel. Uiteraard volgens de WIP richtlijnen. Deze module is bestemd voor iedereen die zorg verleent. Je bent ongeveer 30 minuten bezig om de module te doorlopen.	Koepelorganisatie	Free Learning (initiatief van LOCOmotion en Vilans)	http://free-learning.nl/modules/infectiepreventie/start.html	eLearning	2016	Gratis	Niveau 3-4	Opleidingsspecifiek	Zelfstudie	Biologische Agentia
Manoeuvreren	Welkom bij de module 'Manoeuvreren' waar je de basisprincipes leert van het ergonomisch rijden met bedden, karren, tilliften, etc. Het gaat hier nadrukkelijk om de basis, de echte vaardigheden leer je natuurlijk pas in de praktijk. De module is bestemd voor medewerkers in de zorg die moeten rijden met bedden, tilliften, karren etc. Je bent ongeveer 20 minuten bezig om de module te doorlopen. Je kunt deze module ook op een iPad doen.	Koepelorganisatie	Free Learning (initiatief van LOCOmotion en Vilans)	http://free-learning.nl/modules/manoeuvreren/start.html	eLearning	2016	Gratis	Niveau 3-4	Opleidingsspecifiek	Zelfstudie	Fysieke arbeidsbelasting
Manoeuvreren met tilliften	Welkom bij de Free Learning Module 'Manoeuvreren met tilliften' waar je aan de hand van vragen, afbeeldingen en films meer leert over hoe je het beste kunt manoeuvreren met tilliften. Deze module is bestemd voor iedereen die werkt met tilliften. Je bent ongeveer 30 minuten bezig om de module te doorlopen.	Koepelorganisatie	Free Learning (initiatief van LOCOmotion en Vilans)	http://free-learning.nl/modules/touchmove/start.html	eLearning	2016	Gratis	Niveau 3-4	Algemeen	Zelfstudie	Fysieke arbeidsbelasting
Steunkousen	Welkom bij de module 'Steunkousen' waar je de basisprincipes leert van het ergonomisch aan- en uittrekken van steunkousen. Het gaat hier nadrukkelijk om de basis, de echte vaardigheden leer je natuurlijk pas in de praktijk. De module is bestemd voor zorgverleners die hun cliënten moeten helpen bij het aan- en/of uittrekken van steunkousen. Je bent ongeveer 20 minuten bezig om de module te doorlopen. Je kunt deze module ook op een iPad doen.	Koepelorganisatie	Free Learning (initiatief van LOCOmotion en Vilans)	http://free-learning.nl/modules/steunkousen/start.html	eLearning	2016	Gratis	Niveau 3-4	Opleidingsspecifiek	Zelfstudie	Fysieke arbeidsbelasting
Vitaliteit	Welkom bij de Free Learning Module 'Vitaliteit' vol met weetjes en tips over gezond werken en leven. Een hele bruikbare module als je in je organisatie meer wilt doen aan vitaliteit en gezondheids promotie. Deze module is bestemd voor iedereen die meer wil weten over gezond, vitaal leven. Je bent ongeveer 30 minuten bezig om de module te doorlopen.	Koepelorganisatie	Free Learning (initiatief van LOCOmotion en Vilans)	http://free-learning.nl/modules/vitaliteit/start.html	eLearning	2016	Gratis	Niveau 3-4	Algemeen	Zelfstudie	Leefstijl algemeen
Werken met glijzeilen	Welkom bij de module 'Werken met glijzeilen' waar je de basisprincipes leert over het werken met glijzeilen. Het gaat hier nadrukkelijk om de basis, de echte vaardigheden leer je natuurlijk pas in de praktijk. De module is bestemd voor zorgverleners (in opleiding) die met glijzeilen (gaan) werken. Je bent ongeveer 20 minuten bezig om de module te doorlopen. Je kunt deze module ook op een iPad doen.	Koepelorganisatie	Free Learning (initiatief van LOCOmotion en Vilans)	http://free-learning.nl/modules/werkenmetglijzeilen/start.html	eLearning	2016	Gratis	Niveau 3-4	Opleidingsspecifiek	Zelfstudie	Fysieke arbeidsbelasting
Fysieke belasting in de zorg	Alle branches in de Nederlandse gezondheidszorg hebben afspraken met programma's en producten om de fysieke belasting te verminderen en dus het ziekteverzuim terug te dringen. Maatregelen zo dicht mogelijk bij de bron zijn het meest effectief. Eén van deze maatregelen is de ergocoach. De ergocoach (ook wel bekend als aandachtsvelder fysieke belasting of tilspecialist) houdt de aandacht voor het verminderen van fysieke belasting vast op de werkvloer. Op deze site vind je veel informatie, tips en hulpmiddelen over het verminderen van fysieke belasting in de zorg. Je kunt ook de Ergocoach mini-pocket erop naslaan.	Koepelorganisatie	Gezond & Zeker	http://www.gezondenzeker.nl/fysiekebelasting/fysieke_belasting_in_de_zorg.html	Informatie, tips en hulpmiddelen	2016	Gratis	Niveau 3-4	Opleidingsspecifiek	School	Fysieke arbeidsbelasting

Praktijkrichtlijnen Fysieke belasting	Voordat je als ergocoach begint moet je weten dat er richtlijnen zijn die aangeven waar fysieke belasting overgaat in fysieke overbelasting. Dit zijn de Praktijkrichtlijnen fysieke belasting. Elke brache in de zorg heeft zijn eigen praktijkrichtlijnen. De praktijkrichtlijnen zijn geautoriseerd door Verpleegkundigen & Verzorgenden Nederland (V&VN). •Praktijkrichtlijnen Ziekenhuizen (Patiëntgebonden richtlijnen, Niet-Patiëntgebonden richtlijnen) •Praktijkrichtlijnen Academische Ziekenhuizen •Praktijkrichtlijnen Verpleeghuizen, verzorgingshuizen en thuiszorg (waaronder kraamzorg) (download document huishoudelijke zorg, download document ondersteunende diensten, download document zorgverlener) •Praktijkrichtlijnen Gehandicaptenzorg •Praktijkrichtlijnen Geestelijke gezondheidszorg •Praktijkrichtlijnen Ambulancezorg (download document)	Koepelorganisatie	Gezond & Zeker	http://www.gezondenzeker.nl/fysiekebelasting/praktijkrichtlijnen_fysieke_belasting.html	Praktijkrichtlijnen	2016	Gratis	Niveau 3-4	Opleidings specifiek	School	Fysieke arbeidsbelasting
Gezond & Zeker Kennisdagen 2014 - Het brein	Tijdens de Gezond & Zeker Kennisdagen 2014, het kennisevenement voor medewerkers in zorg en welzijn die meer willen weten over de preventie van agressie en fysieke belasting op de werkvloer, verzorgde bureau Good Work een indrukwekkende presentatie over het brein. Je brein is je beste hulpmiddel bij het omgaan met werkdruk en werkstress.	Koepelorganisatie	Gezond & Zeker	https://www.youtube.com/watch?v=JTPBHRBIE&feature=youtu.be	Filmpje	2016	Gratis	Niveau 3-4	Algemeen	School, Zelfstudie	PSA: werkdruk
Agressie in de zorg	Agressie is een belangrijk probleem in de zorg. Cliënten die vanwege hun ziektebeeld, persoonlijkheid, of vanuit wanhoop, ellende of frustratie lastig gedrag vertonen. Wat kun je leren over de preventie van agressie op deze site? •Over de risico's: Wat verstaan we onder agressie. Hoe vaak komt het voor en wat is het effect op medewerkers? •Over de oorzaken: Waardoor ontstaat agressie? Oorzaken bij cliënten, bij medewerkers en in de organisatie. •Over maatregelen: Welke maatregelen kunnen we nemen? Over registreren, de opvang, het teamoverleg, het werkproces, technische maatregelen, training etc. •Over het plan van aanpak: Over het inventariseren van risico's, beoordelen bestaand beleid en opstellen plan van aanpak. Ga naar de Quicksan Agressie voor een eerste indruk.	Koepelorganisatie	Gezond & Zeker	http://www.gezondenzeker.nl/agressie/agressie.html	Informatie, tips en hulpmiddelen	2016	Gratis	Niveau 3-4	Opleidings specifiek	School	PSA: ongewenst gedrag, Algemene vaardigheden
PreGo! Tips uit de praktijk	Welkom bij de online PreGo! tipcatalogus. Een handige zoekplek van allerlei werkwijzen en ervaringen met betrekking tot fysieke belasting en agressie in zorg en welzijn. Deze tips hebben zich in de praktijk bewezen, soms als best-practise inzending, vaak als een idee dat tijdens een training naar voren kwam. Door van de zoekfunctie gebruik te maken kun je ook in de tips gericht zoeken naar onderwerpen die je bezig houden.	Koepelorganisatie	Gezond & Zeker	http://www.gezondenzeker.nl/prego_tips/prego_tips.html	Informatie, tips en hulpmiddelen	2016	Gratis	Niveau 3-4	Opleidings specifiek	School	Fysieke arbeidsbelasting, PSA: ongewenst gedrag
E-Learning met de Gezond & Zeker E-Coach	Alle E-Coach en Free learning modules zijn voorzien van foto's en filmpjes. Je leert snel en effectief door plaatjes en filmpjes te bekijken en daarover vragen te beantwoorden. De modules bevatten ca. 20 vragen, de hele module doorlopen kost je ca. een half uur. Wanneer je 80% van de vragen goed hebt, kun je aan het eind van de E-Coach een certificaat uitprinten. De Gezond & Zeker modules die je kunt volgen zijn: 1.E-Coach Beeldschemwerk; 2.E-Coach Coachen & de veiligheidscoach; 3.E-Coach Grip op agressie; 4.E-Coach Manoeuvreren; 5.E-Coach Omgaan met agressief gedrag; 6.E-Coach Opvang en nazorg; 7.E-Coach Praktijkrichtlijnen de basis; 8.E-Coach Steunkousen; 9.E-Coach Werken met de passieve en de actieve tillift; 10.E-Coach Zelfredzaamheid; 11.E-Coach Hoe krijg je collega's zover? De Voilà-methode; 12.E-Coach Glijzeilen Naast de Gezond & Zeker E-Coach zijn er ook free learning modules voor zorg en welzijnsmedewerkers. Hier kun je op exact dezelfde wijze de volgende modules volgen: 1.Omgaan met obese cliënten; 2.Verzorgend wassen; 3.Echt contact maken met Stopcontact, over de basisprincipes van echt communiceren met je cliënt; 4.Bejegening, je beroepshouding; 5.Vrijheidsbeperkende maatregelen; 6.Probleemgedrag; 7.Infectiepreventie; 8.Manoeuvreren tilliften; 9.Vitaliteit; 10.Doorliggen de basis (NIEUW)	Koepelorganisatie	Gezond & Zeker	http://www.gezondenzeker.nl/elearning.html	eLearning	2016	Gratis	Niveau 3-4	Opleidings specifiek	Zelfstudie	Fysieke arbeidsbelasting, PSA: ongewenst gedrag, Leefstijl algemeen, Biologische agentie, Algemene vaardigheden
Filmpjes (en instructiebladen) van alle technieken	Groep 1 IN BED: bewegingen binnen de grenzen van het bed Groep 2 ZIT - ZIT : bewegingen van een zittende naar een zittende houding Groep 3 Steunkousen Groep 4. Lig <-> lig transfers en statische belasting Groep 5. Hygienische handelingen en statische belasting Groep 6. Manoeuvreren en rijden Groep 7. Aanvullingen obese cliënten Groep 8. Kleine hulpmiddelen Groep 9. Verzorgend wassen Groep 10. Overige slimme films	Koepelorganisatie	Goed gebruik	http://www.goedgebruik.nl/filmpjes	Filmpjes en instructiebladen	2016	Gratis	Niveau 3	Opleidings specifiek	School, Zelfstudie	Fysieke arbeidsbelasting, Biologische agentia
Heb je wel eens te maken met agressie?	Een van de vijf films die met financiering van VWIZ gemaakt zijn door TDC Zorg, LOCOMotion en Beeldtaal Filmmakers over het voorkomen van agressie in de ouderenzorg.	Koepelorganisatie	Goed gebruik	https://www.youtube.com/watch?v=VrxodAOTrX0#action=share	Filmpje	2013	Gratis	Niveau 3	Opleidings specifiek	School, Zelfstudie	PSA: ongewenst gedrag
Anti agressie film	Een van de vijf films die met financiering van VWIZ gemaakt zijn door TDC Zorg, LOCOMotion en Beeldtaal Filmmakers over het voorkomen van agressie in de ouderenzorg.	Koepelorganisatie	Goed gebruik	https://www.youtube.com/watch?v=358vKWln7uY	Filmpje	2013	Gratis	Niveau 3	Opleidings specifiek	School, Zelfstudie	PSA: ongewenst gedrag
Zijn jouw normen hun normen?	Een van de vijf films die met financiering van VWIZ gemaakt zijn door TDC Zorg, LOCOMotion en Beeldtaal Filmmakers over het voorkomen van agressie in de ouderenzorg.	Koepelorganisatie	Goed gebruik	https://www.youtube.com/watch?v=ObaHMC_xk5E	Filmpje	2013	Gratis	Niveau 3	Opleidings specifiek	School, Zelfstudie	PSA: ongewenst gedrag, Algemene vaardigheden
Hoe kom je binnen?	Een van de vijf films die met financiering van VWIZ gemaakt zijn door TDC Zorg, LOCOMotion en Beeldtaal Filmmakers over het voorkomen van agressie in de ouderenzorg.	Koepelorganisatie	Goed gebruik	https://www.youtube.com/watch?v=hfxVKlIP0gI	Filmpje	2013	Gratis	Niveau 3	Opleidings specifiek	School, Zelfstudie	PSA: ongewenst gedrag
Tegenspreken of meegaan?	Een van de vijf films die met financiering van VWIZ gemaakt zijn door TDC Zorg, LOCOMotion en Beeldtaal Filmmakers over het voorkomen van agressie in de ouderenzorg.	Koepelorganisatie	Goed gebruik	https://www.youtube.com/watch?v=BK50dvWtnLY	Filmpje	2013	Gratis	Niveau 3	Opleidings specifiek	School, Zelfstudie	PSA: ongewenst gedrag, Algemene vaardigheden
Rustig duwen, tillen en trekken	Wat is het verschil tussen rustig en explosief tillen?	Koepelorganisatie	Goed gebruik	https://www.youtube.com/watch?v=XJSRR-LzSxw	Filmpje	2016	Gratis	Niveau 3-4	Algemeen	School, Zelfstudie	Fysieke arbeidsbelasting

Wat er niet aan komt, hoeft er ook niet af	Bewustwording slechte voeding	Koepelorganisatie	Goed gebruik	https://www.youtube.com/watch?v=U_BReV0N-EM	Filmpje	2013	Gratis	Niveau 3-4	Algemeen	School, Zelfstudie	Leefstijl algemeen
Klokje rond	Hoe goed zorg je voor jezelf?	Koepelorganisatie	Goed gebruik	https://www.youtube.com/watch?v=fIMZKJ_y_m0	Filmpje	2013	Gratis	Niveau 3-4	Algemeen	School, Zelfstudie	Leefstijl algemeen
Hoe BLITZ ben jij?	Hoe is het mogelijk dat aantoonbaar schadelijke producten overal te koop zijn? Bewustwording schadelijke producten	Koepelorganisatie	Goed gebruik	https://www.youtube.com/watch?v=0blbbUswHK8	Filmpje	2013	Gratis	Niveau 3-4	Algemeen	School, Zelfstudie	Leefstijl algemeen
Ergofilm	Hier vind je films met slimme tips, trucs en handigheidjes over hoe je fysieke overbelasting in de zorg kunt verminderen. De films zijn gemaakt door collega's uit het hele land, want waarom zou je het wiel opnieuw uitvinden als ze dat ergens anders al hebben gedaan? Deze site is een platform om praktische informatie uit te wisselen over ergonomie in de zorg. Dat doen we zo laagdrempelig mogelijk: met eenvoudige filmpjes die je zelf kunt maken met een camera of je telefoon	Koepelorganisatie	Locomotion	http://www.ergofilm.nl/index.html	Filmpje	2016	Gratis	Niveau 4	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Fysieke arbeidsbelasting, PSA: ongewenst gedrag
Napo in: als stress toeslaat	Napo legt op zijn eigen humoristische wijze de vinger op enkele oorzaken van stress op het werk, zoals excessieve eisen, weinig controle op het eigen werk, voortdurende druk, onaanvaardbaar gedrag, geen respect, veranderingen, een slechte planning en tegenstrijdige opdrachten die leiden tot fouten, vermoeidheid, burn-out, uitputting en slechte prestaties. De film is zodanig opgezet dat hij voor alle werkomgevingen geldt. De bedoeling is een discussie op gang te brengen over enkele van de moeilijkste problemen waarmee werknemers,	Koepelorganisatie	Napo Consortium	https://www.napofilm.net/nl/napos-films/napo-when-stress-strikes?filmid=napo-019-when-stress-strikes	Filmpje	2016	Gratis	Niveau 3-4	Algemeen	School, Zelfstudie	PSA: werkdruk
Arbocatalogus: Werkdruk en werkstress	Kort overzicht wat het thema inhoudt en mogelijkheden om door te klikken.	Koepelorganisatie	Stichting Arbo Flexbranche (STAF)	https://www.arboflexbranche.nl/nl/arbocatalogus/werkdruk-en-werkstress	Tekst en uitleg, maatregelen	2016	Gratis	Niveau 3-4	Algemeen	School	PSA: ongewenst gedrag, PSA: werkdruk
Arbocatalogus: Agressie en geweld	In dit gedeelte van de arbocatalogus staan voor werkgever en werknemer mogelijke oplossingen om agressie te voorkomen. Agressie aanpakken kan ziekteverzuim voorkomen en draagt bij aan het welzijn van het personeel Kort overzicht wat het thema inhoudt en mogelijkheden om door te klikken	Koepelorganisatie	Stichting Arbo Flexbranche (STAF)	https://www.arboflexbranche.nl/nl/arbocatalogus/agressie-en-geweld	Tekst en uitleg, maatregelen	2016	Gratis	Niveau 3-4	Algemeen	School	Algemene vaardigheden
ZIPnet - Hygiëne & Infectiepreventie	ZIPnet is een website over Hygiëne & Infectiepreventie in verpleeg-, verzorgingshuizen en thuiszorg. ZIPnet bevat protocollen, checklisten en beleid, gebaseerd op de landelijk richtlijnen van de Werkgroep Infectie Preventie. Naast algemene hygiëneprotocollen biedt ZIPnet praktische informatie over hygiënemaatregelen bij cliënten met een infectie of multiresistente bacteriën. Het onderhoud van ZIPnet ligt in handen van de Beheerders en Regiegroep.	Koepelorganisatie	Zipnet	http://www.publiekzipnet.nl/	Protocollen, checklists en beleid	2016	Gratis	Niveau 3-4	Opleidingsspecifiek	School, Leerbedrijf	Biologische Agentia
Veiligheidszorg	Medewerkers in ziekenhuizen krijgen regelmatig te maken met agressie en geweld. Veel organisaties hebben daarom een preventiebeleid ontwikkeld en medewerkers getraind in het omgaan met agressie. De aanpak Veiligheidszorg van de StAZ en de Kamer UMC van SoFoKleS, het arbeidsmarkt fonds voor de academische ziekenhuizen, biedt maatwerkondersteuning voor ziekenhuizen bij het ontwikkelen van preventiebeleid	Opleidingsfonds	StAZ	http://www.staz.nl/veiligheidszorg/	Richtlijnen en maatregelen	2016	Gratis	Niveau 3-4	Opleidingsspecifiek	School	PSA: ongewenst gedrag
Veilig, gezond & vitaal werken - Werkdruk en werkstress	Ieder werk kent periodes van werkdruk. Als dit een korte periode duurt, is dat geen probleem; bijna iedereen heeft voldoende veerkracht om daarvan te herstellen. Langdurige werkdruk kan de balans echter verstoren en kan leiden tot stressverschijnselen zoals slapeloosheid, verhoogde bloeddruk, hoofdpijn en uitputting. Dit noemen we werkstress. Door het bieden van informatie, onderzoeken, instrumenten, aanpakken en praktijkvoorbeelden ondersteunt Voion scholen om een gezonde en veilige werk- en leeromgeving te creëren; een basisvoorwaarde voor goed onderwijs. In dit digitale kennisdossier delen we kennis, voorbeelden en ervaringen over werkdruk en werkstress (NB: in de vo-sector). U vindt hier informatie, inspiratie en antwoorden op vragen: Wettelijk kader werkdruk; Wat is werkdruk en wat is werkstress?; Hoe pak je het aan?; Tips, aanbevelingen en onderzoeken; Uit de praktijk; Instrumenten en tools	Opleidingsfonds	Voion	http://www.voion.nl/programmaliijnen/veilig-gezond-en-vitaal-werken/werkdruk-en-werkstress1/werkdruk-en-werkstress	Tekst en uitleg, instrumenten, praktijkverhalen	2016	Gratis	Niveau 3-4	Algemeen	School	PSA: werkdruk
Veilig, gezond & vitaal werken - Duurzame inzetbaarheid	Denk bij duurzame inzetbaarheid aan factoren die vooral individu gebonden zijn als (fysieke) gezondheid, leefstijl en vitaliteit, de motivatie om op hogere leeftijd te blijven werken, kennis, vaardigheden en competenties en factoren die samenhangen met het door organisaties gevoerde personeelsbeleid. Op deze webiste allerhande informatie (NB: geschreven vanuit VO)	Opleidingsfonds	Voion	http://www.voion.nl/programmaliijnen/veilig-gezond-en-vitaal-werken/duurzame-inzetbaarheid/duurzame-inzetbaarheid	Tekst en uitleg, instrumenten, praktijkverhalen	2016	Gratis	Niveau 3-4	Algemeen	School	Fysieke arbeidsbelasting, Leefstijlgerelateerde arbeidsrisico's
Werkstress en psychosociale belasting	Hoe een werknemer zich voelt op de werkvloer, heeft niet alleen invloed op zijn functioneren, maar ook op zijn gezondheid. Als werkomstandigheden, zoals de psychische druk en de omgang met anderen, niet goed zijn, kan er werkstress ontstaan. Ook wel psychosociale arbeidsbelasting (PSA) genoemd. Factoren die PSA en daarmee mogelijk ook werkstress kunnen veroorzaken, zijn bijvoorbeeld: agressie en geweld, arbeidsdiscriminatie, pesten, seksuele intimidatie, geweld	Overheid	Inspectie SZW	http://www.inspectieszw.nl/onderwerpen/arbeidsomstandigheden/psychosociale_belasting/	Richtlijnen en maatregelen	2016	Gratis	Niveau 3-4	Algemeen	School	PSA: ongewenst gedrag, PSA: werkdruk
Lichamelijke belasting	Allerlei factoren kunnen werken lichamen zwaar maken. Wie bijvoorbeeld steeds zware lasten tilt, kan rugklachten krijgen. Ook andere vormen van belasting, zoals blootstelling aan gevaarlijke stoffen en straling, kunnen tot (soms blijvende) gezondheidsschade leiden. We spreken in die gevallen van beroepsziekten. Via deze pagina komen aan bod: Gevaarlijke stoffen, Asbest, Overdrukrisico's, Nanotechnologie, Straling	Overheid	Inspectie SZW	http://www.inspectieszw.nl/onderwerpen/arbeidsomstandigheden/lichamelijke_belasting/	Richtlijnen en maatregelen	2016	Gratis	Niveau 3-4	Algemeen	School	Fysieke arbeidsbelasting, Gevaarlijke stoffen
Zelfinspectie.nl - Werkdruk en ongewenst gedrag	Te hoge werkdruk en ongewenst gedrag kunnen werkstress veroorzaken. Kijk of u genoeg doet om dat te voorkomen of kies een thema voor meer informatie. Meer cijfers over werkdruk en ongewenst gedrag leest u in de Factsheet Monitor Arbeid van TNO	Overheid	Inspectie SZW	http://werkdrukongewenstgedrag.zelfinspectie.nl/	Richtlijnen en maatregelen	2016	Gratis	Niveau 3-4	Algemeen	School	PSA: ongewenst gedrag, PSA: werkdruk
Zelfinspectie.nl - Gevaarlijke stoffen	Als werkgever wilt u dat uw werknemers veilig en gezond kunnen werken met gevaarlijke stoffen. Deze zelfinspectie helpt u om de risico's te inventariseren, te beoordelen en de maatregelen daarop af te stemmen	Overheid	Inspectie SZW	http://gevaarlijkestoffen.zelfinspectie.nl/?sessie=fc9e2cfe2481ededffa9271f63df53e	Richtlijnen en maatregelen	2016	Gratis	Niveau 3-4	Algemeen	School	Gevaarlijke stoffen
Duurzame inzetbaarheid.nl	Bedrijven en organisaties die werk maken van de gezondheid, betrokkenheid en ontwikkeling van hun medewerkers, plukken daar vaak direct de vruchten van. Deze website is bedoeld u hierbij te helpen. Naast nieuwsberichten en bijeenkomsten, vindt u op deze website verhalen van werkgevers en werknemers die u voorgingen, en laten zien hoe zij het aanpakten en wat dat opleverde. Daarnaast zijn er tal van hulpmiddelen beschikbaar op het gebied van: Gezond eten & bewegen, Zingeving in het werk, Werkplezier, Ontwikkeling, Fysieke belasting.	Overheid	Ministerie van SZW	http://www.duurzameinzetbaarheid.nl/	Tekst en uitleg, instrumenten, praktijkverhalen	2016	Gratis	Niveau 3-4	Algemeen	School	Fysieke arbeidsbelasting, PSA: ongewenst gedrag, PSA: werkdruk, Leefstijlgerelateerde arbeidsrisico's
Arboportaal: Biologische agentia	Biologische agentia worden in de Arbeidsomstandighedenwet omschreven als de 'levende organismen die een infectie, allergie of toxiciteit kunnen veroorzaken.' Er bestaan ook stoffen van biologische herkomst die geen levend organisme zijn en toch een risico voor de gezondheid opleveren. In een aantal beroepen hoort het werken met biologische agentia tot de dagelijkse praktijk. Op deze website worden verschillende onderwerpen behandeld waaronder ook	Overheid	Ministerie van SZW	https://www.arboportaal.nl/onderwerpen/themes/biologische-agentia	Richtlijnen en maatregelen	2016	Gratis	Niveau 3-4	Algemeen	School	Biologische agentia

Arboportaal: Fysieke belasting	Iedere werknemer heeft te maken met lichamelijke inspanning. Bijvoorbeeld bij het verplaatsen van producten (tillen, dragen, duwen, trekken). Dan worden de spieren en gewrichten in rug, schouders en armen zo regelmatig gebruikt dat fysieke overbelasting kan ontstaan. Of er is juist sprake van onderbelasting door te weinig bewegen of te lang zitten. Zowel over- als onderbelasting kan leiden tot gezondheidsklachten. Om gezondheidsklachten te voorkomen, heeft de overheid regels opgesteld. Werkgevers en werknemers hebben daarin zelf een verantwoordelijkheid. Bedrijven moeten de risico's kennen en passende maatregelen treffen. In branches waarin fysieke belasting veel voorkomt, staat in de arbocatalogus welke afspraken zij hebben gemaakt. Op deze website worden verschillende onderwerpen behandeld.	Overheid	Ministerie van SZW	https://www.arboportaal.nl/onderwerpen/themes/fysieke-belasting	Richtlijnen en maatregelen	2016	Gratis	Niveau 3-4	Algemeen	School	Fysieke arbeidsbelasting
Arboportaal: Ergonomie	Ergonomie is de wetenschap die zich richt op het afstemmen van hulpmiddelen en omstandigheden op de eigenschappen van de mens waardoor mensen optimaal kunnen functioneren. Dit beslaat het hele gebied van bijvoorbeeld een goede bureaustoel tot een efficiënt werkproces in de keuken van een restaurant. Ergonomie levert zo een belangrijke bijdrage aan het veilig en gezond kunnen inrichten van een werkplek. Op deze website	Overheid	Ministerie van SZW	https://www.arboportaal.nl/onderwerpen/ergonomie	Tekst en uitleg	2016	Gratis	Niveau 3-4	Algemeen	School	Fysieke arbeidsbelasting
Arboportaal: Gevaarlijke stoffen	Gevaarlijke stoffen worden veel gebruikt in de productie van gebruiksartikelen en voedingsmiddelen. De Arboret verstaat onder 'gevaarlijke stoffen': chemische stoffen (ook in mengsels), brandstoffen, aardgas en lpg (vloeibaar gas). Ook stoffen die door micro-organismen worden geproduceerd en fijnstof vallen in deze categorie. Het gaat om synthetische, maar ook om natuurlijke chemische stoffen. Andere gevaarlijke stoffen zijn stoffen of preparaten die door invloed van buitenaf tot ontploffing kunnen komen of in bepaalde mengsels explosief reageren. Om de veiligheid en gezondheid van medewerkers te garanderen is het werken met deze stoffen aan strenge voorschriften en regelgeving gebonden.	Overheid	Ministerie van SZW	https://www.arboportaal.nl/onderwerpen/themes/gevaarlijke-stoffen	Richtlijnen en maatregelen	2016	Gratis	Niveau 3-4	Algemeen	School	Gevaarlijke stoffen
Maak werk van je gezondheid!	Werken aan gezondheid loont! Het leidt tot minder ziekteverzuim en een hogere productiviteit. Juist in tijden van vergrijzing en langer doorwerken is het belangrijk om te investeren in gezondheid. De film illustreert de urgentie voor gezondheidsbevordering op de werkplek en laat zien hoe het staat met onze leefstijl in Nederland. Daarnaast laat de film de effecten en de	Overheid	RIVM	https://www.youtube.com/watch?v=9BU4b3KPm0	Filmpje	2016	Gratis	Niveau 3-4	Algemeen	School, Zelfstudie	Fysieke arbeidsbelasting, PSA: werkdruk, Leefstijlgerelateerde arbeidsrisico's
Loketgezondleven.nl	Loketgezondleven.nl biedt professionals kennis, tips en praktische handvatten bij hun werk aan de gezonde leefstijl van burgers. Op deze website vindt u handreikingen voor gezondheidsbevordering in gemeente en wijk, op school of werk. De Interventiedatabase Gezond en Actief Leven geeft inzicht in het aanbod en de kwaliteit van leefstijlinterventies. Voor een aantal thema's, settings en doelgroepen hebben we interventieoverzichten ontwikkeld. De interventieoverzichten worden iedere keer opnieuw gegenereerd. Zo krijgt u altijd een up-to-	Overheid	RIVM Centrum Gezond Leven (CGL)	https://www.loketgezondleven.nl/leefstijlinterventies/zoeken-en-invoeren	Handreikingen	2016	Gratis	Niveau 3-4	Algemeen	School, Leerbedrijf	Fysieke arbeidsbelasting, PSA: ongewenst gedrag, PSA: werkdruk, Leefstijl algemeen
123test	123test biedt heel veel gratis tests op het gebied van loopbaan en persoonlijke ontwikkeling. Al deze online tests zijn er puur voor jou want 123test is onafhankelijk en je privacy is gewaarborgd. Voorbeelden tests: Balans werk-privé test, Macht en invloed test, Stress test, Conflict test, Gezond werken test	Overig	123test	https://www.123test.nl/alle-tests/	Testen	2016	Gratis (deels betaald)	Niveau 3-4	Algemeen	Zelfstudie	PSA: werkdruk, Algemene vaardigheden
Stress	Bijna negen op de tien mensen in Nederland ervaart stress in het dagelijks leven, becijferde een grote zorgverzekeraar onlangs. Werkstress, relatiestress, geldstress – niemand ontkomt er aan. Stress beheerst ons leven. Zo erg dat het aan ons vreet. Gelukkig reageert niet iedereen hetzelfde op stress. De een loopt ondanks stress fluitend door. De ander trekt gillend de dekens over haar hoofd. In dit dossier geven we daarom alle ruimte aan stress. Waar komt het vandaan? Hoe voorkom je het? Wat zegt de wetenschap erover?	Overig	GezondNu Online	https://gezondnu.nl/dossiers/stress/	Tekst en uitleg	2016	Gratis	Niveau 3-4	Algemeen	School, Zelfstudie	PSA: werkdruk
Gezonde voeding	'Je bent wat je eet' is niet zomaar een spreekwoord. Iedere zeven jaar ben je eigenaar van een compleet nieuw lichaam; iedere cel in je lichaam is dan vervangen. Een cel wordt opgebouwd met de voeding die je eet. Dat betekent dat je letterlijk bent wat je de afgelopen zeven jaar hebt gegeten. Gezond eten heeft dus een rechtstreeks verband met een gezond lichaam. Maar wat is	Overig	GezondNu Online	https://lekkergezond.nl/dossiers/gezonde-voeding/	Tekst en uitleg	2016	Gratis	Niveau 3-4	Algemeen	School, Zelfstudie	Leefstijl algemeen
Bewegen	Dat bewegen heel gezond is, weten we allemaal. Toch doen we het veel te weinig. Meer dan de helft (55 procent) van de volwassenen in Nederland voldoet niet aan de bewegnorm. Maar wat is gezond bewegen en wat is voor jou goed te doen? Is een kwartiertje fietsen naar je werk voldoende of kun je beter drie avonden per week in de sportschool trainen? In dit dossier lees je meer	Overig	GezondNu Online	https://gezondnu.nl/dossiers/bewegen/	Tekst en uitleg	2016	Gratis	Niveau 3-4	Algemeen	School, Zelfstudie	Leefstijl algemeen
Gezond en vitaal ouder worden	Op zoek naar de eeuwige jeugd, dat is misschien iets te veel gevraagd. Maar op zoek naar een gezonde oude dag? Zeker, dat doet iedereen! In dit dossier lees je tips en ervaringen over oud worden in het algemeen en gezond oud worden in het bijzonder. De beste eye-openers over	Overig	GezondNu Online	https://gezondnu.nl/dossiers/gezond-en-vitaal-ouder-worden/	Tekst en uitleg	2016	Gratis	Niveau 3-4	Algemeen	School, Zelfstudie	Leefstijl algemeen
Copingtest	Pak je de problemen aan of ga je ze uit de weg? Zoek je hulp als dat nodig is? Zorg je voor de nodige ontspanning op z'n tijd? Mensen gebruiken verschillende manieren om stress en problemen aan te pakken. Sommige hiervan werken goed, andere minder of helemaal niet. De Copingtest geeft een indruk van hoe goed jij met problemen omgaat. Dit gebeurt aan de hand van jouw antwoorden op 40 stellingen. Deze deelonderwerpen komen in de test aan bod: problemen aanpakken, afleiding en ontspanning zoeken, positief denken, sociaal reageren en het probleem uit de weg gaan.	Overig	Medicinfo	http://www.medicinfo.nl/Externe%20Modules/MentalHealth/FETestGenerator/Default.aspx?testxml=/MHTG_XML_Test_Coping_a1&anoniem=1	Test	2016	Gratis	Niveau 3-4	Algemeen	Zelfstudie	PSA: ongewenst gedrag, PSA: werkdruk
Broeden op een leuker leven	soChicken helpt je broeden op een leuker leven. Met verrassende, simpele en praktische tips werken we aan een leukere toekomst. Vertelt vanuit het perspectief van Jelle Hermus (1986) en aansprekend voor mbo-studenten. Met talloze praktische tips en dagelijkse inspiratie over de thema's: Gelukkig zijn, gezond zijn, succesvol zijn, vrij zijn, liefdevol zijn, bewust leven.	Overig	soChicken	https://sochicken.nl/	Tips en inspiratie	2016	Gratis	Niveau 3-4	Algemeen	Zelfstudie	PSA: werkdruk, Leefstijl algemeen
Bewegen Sport en Vitaliteit	Hier vind je lessenreeksen in vier modules: - Groepsdynamiek en zelfreflectie: samenwerken, leidinggeven, acteren als individu in groepsprocessen en de eigenschap om de eigen inbreng in de groepsprocessen op de juiste waarde te schatten. - Bewegen in een gezonde leefstijl: in de beroepspraktijk is beweging een belangrijk aspect van de werkzaamheden. In het ene beroep is de fysieke inspanning groter dan in het andere beroep. In sommige beroepen wordt er zo weinig bewogen dat er zelfs sprake is van sedentief gedrag. In deze module staat lesstof die gericht is op het scholen van inzicht in deze materie. - Vitaal burgerschap is een domein van Loopbaan en burgerschap. In dit domein zitten de onderwerpen die bij 'Gezondheidsthema's' staan. - Testjeleefstijl.nl is een online leefstijltest die door een groot aantal MBO instellingen en VO scholen wordt gebruikt. In de module van deze databank staat de handleiding van deze tool.	Platform	VitaalMBO	http://vitaalmbonl/algemeen	Lesmodules	2016	Gratis (eenmalig aanmelden)	Niveau 3-4	Algemeen	School	Leefstijl algemeen, Algemene vaardigheden

Gezond en vitaal aan het werk	Lesmodule: De rug als uitgangspunt bij het ontwikkelen van lessen over lichamelijke belasting. Dit is een teamscholing voor docenten van ROC West-Brabant. De rug is in vrijwel alle fysieke belastingen in de diverse beroepen de belangrijkste factor	Platform	VitaalMBO	http://vitaalmbonl/vitaal_werknemerschapsgezond_en_vitaal_aan_het_werk	Lesmodules	2016	Gratis (eenmalig aanmelden)	Niveau 3-4	Algemeen	School	Fysieke arbeidsbelasting
Stress, weerbaarheid & coping op het werk	Lesmodules met: - Stress & coping op het werk (algemeen) - Stress en coping op het werk (voor de transportsector) - Trainingsprogramma 'Sociale weerbaarheid op het werk' van CNV ioneren	Platform	VitaalMBO	http://vitaalmbonl/vitaal_werknemerschapsstress_weerbaarheid_coping_op_het_werk	Lesmodules	2016	Gratis (eenmalig aanmelden)	Niveau 3-4	Algemeen	School	PSA: werkdruk, Algemene vaardigheden
Arbeidsrisico en regelgeving	- Arbeidsrisico's: Deze les gaat over de gevaren van een risico nemen. Wat gebeurt er met je lichaam en je geest als je ene risico neemt. Kun je altijd de situatie juist inschatten? - Ergonomie en veiligheid op de werkvloer: In deze les leren studenten van de bouw en techniek alles over ergonomie en veiligheid op de werkplek. Hoe moet je een zwaar voorwerp tillen en hoe zit het met de veiligheid op de werkvloer?	Platform	VitaalMBO	http://vitaalmbonl/vitaal_werknemerschapsarbeidsrisico_en_regelgeving	Lesmodules	2016	Gratis (eenmalig aanmelden)	Niveau 3-4	Algemeen	School	Fysieke arbeidsbelasting, PSA: werkdruk, Algemene vaardigheden
Gezonde voeding	Deze wiki (digitaal leermiddel) gaat over gezonde voeding voor studenten. Het is opgesteld voor MBO- studenten van niveau 3 en 4. De wiki kan gebruikt worden voor elearning, maar onderdelen kunnen ook in een les verwerkt worden. Er worden algemene voedingsadviezen behandeld en er wordt een extra verdieping gegeven over voedingsstoffen. Hierdoor kan er individueel gedifferentieerd worden, afhankelijk van het niveau en/of interesse.	Platform	Wikiwijsleermiddelenplein	http://maken.wikiwijs.nl/75751/Gezonde_voeding#!page-1935709	eLearning	2016	Gratis	Niveau 3-4	Algemeen	School, Zelfstudie	Leefstijl algemeen
Gezondheid en persoonlijke vaardigheden	Op Leren.nl vind je kennisbronnen over allerlei onderwerpen. Interessant voor het keuzedeel Blijvend fit zijn de onderwerpen: gezondheid (geestelijke gezondheid, eigen verzorging, etc.), persoonlijke vaardigheden (communiceren, reflecteren, omgaan met agressie, omgaan met macht, sociale weerbaarheid, time management, etc.)	Uitgeverij	Applinet, internet uitgeverij	www.leren.nl	Uitleg en tips	2016	Gratis	Niveau 3	Algemeen	School	PSA: ongewenst gedrag, PSA: werkdruk, Algemene vaardigheden
Sociale vaardigheden en persoonlijke effectiviteit	Op Leren.nl vind je gratis online cursussen over allerlei onderwerpen. Interessant voor het keuzedeel Blijvend fit zijn de onderwerpen: sociale vaardigheden (agressie, omgaan met macht, conflictantetening, nee zeggen, etc.), persoonlijke effectiviteit (time management, energie, burn-out voorkomen, etc.)	Uitgeverij	Applinet, internet uitgeverij	www.leren.nl	eLearning	2016	Gratis	Niveau 3	Algemeen	Zelfstudie	Algemene vaardigheden
Hygiëne en infectiepreventie begint bij jezelf <i>Een praktisch boek over veilig en schoon werken</i>	Dit handige naslagwerk is geschreven voor alle zorgverleners en dienstverleners (in opleiding) die in hun werk omgaan met patiënten en cliënten, in het bijzonder met medisch risicovolle groepen als baby's, kinderen, zwangeren en kwetsbare ouderen. Het boek behandelt zowel theoretische aspecten van hygiëne als veel voorkomende infecties en biedt daarnaast praktische handreikingen wat moet ik doen als...	Uitgeverij	Bohn Stafleu van Loghum (BSL)	http://www.bsl.nl/shop/hygiënisch-werken-infecties-voorkomen-9789036804226.html	Boek	2013	Betaald	Niveau 3-4	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Biologische agentia, Algemene vaardigheden
Gezond werken in de zorg <i>Interventies rond arbeidsbelasting, stress en burnout</i>	De zorgsector kent een hoger ziekteverzuim en een grotere instroom in de WAO dan andere sectoren. Dit heeft te maken met personeelsopbouw, maar ook met arbeidsbelasting. Het NZI organiseerde op 25 november 1998 het congres Gezond werken in de zorg voor managers en leidinggevenden in de zorg. De bijdragen, die de verschillende sprekers leverden, waren dermate interessant dat het initiatief is genomen deze informatie te verspreiden door ze in boekvorm te bundelen. In dit boek vindt u artikelen over allerlei verklarende factoren - het hoe en waarom van arbeidsbelasting, stress en burn-out - maar vooral ook over de vraag wat aan de problemen gedaan kon worden. Dit maakt de bundel Gezond werken in de zorg een niet alleen zeer relevant en lezenswaardig, maar ook een instructief boek.	Uitgeverij	Bohn Stafleu van Loghum (BSL)	http://www.bsl.nl/shop/gezond-werken-in-de-zorg-9789031329434.html	Boek	2005	Betaald	Niveau 3-4	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Fysieke arbeidsbelasting, PSA: werkdruk
Weerbaarheid voor zorgprofessionals	Weerbaarheid voor zorgprofessionals bespreekt signalen van ongewenst gedrag en begrippen uit de psychologie. Er wordt uitgelegd welk effect ongewenst omgangsvormen hebben op mensen. Hierbij wordt ingegaan op pesten, seksuele intimidatie, agressie en discriminatie. Ook wordt het bespreekbaar maken van het probleem en het zoeken van hulp en ondersteuning uitgebreid behandeld. Dit boek is geschreven voor (toekomstige) zorgprofessionals. Het helpt je jouw weerbaarheid te vergroten en leert je op welke manier je daarbij ondersteuning kunt vinden. Dat zal bijdragen aan een goede basishouding in je werk en aan je werkplezier.	Uitgeverij	Bohn Stafleu van Loghum (BSL)	http://www.bsl.nl/shop/basiswerk-v-v-weerbaarheid-voor-zorgprofessionals-9789036807630.html	Boek	2015	Betaald	Niveau 3-4	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	PSA: ongewenst gedrag, Algemene vaardigheden
Medicatieveiligheid <i>Op weg naar veilige zorg</i>	In dit boek komen alle aspecten van medicatie aan bod: wat is de werking van een medicijn, welke bijwerkingen zijn er, hoe wordt het toegediend, waar moet je als verpleegkundige en verzorgende op letten en hoe ziet een veilig medicatieproces eruit? Medicatieveiligheid helpt verpleegkundigen en verzorgenden hun deskundigheid op het gebied van medicijntoediening op peil te brengen en te houden. Het boek is geschikt voor de dagelijkse praktijk.	Uitgeverij	Bohn Stafleu van Loghum (BSL)	http://www.bsl.nl/shop/medicatieveiligheid-9789036806138.html	Boek	2014	Betaald	Niveau 3-4	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Biologische Agentia
Tijd voor zorg, zorg voor tijd <i>Tijdsbesparend werken aan persoonsgerichte zorg</i>	Goed gebruik van tijd geeft minder tijdstress en meer kwaliteit van zorg. Dit boek biedt een vorm van timemanagement in de zorg, maar gaat veel verder dan dat. Het maakt zorgprofessionals bewust van hun eigen kracht en steunt hen om een persoonlijke tijdstijl en praktische vaardigheden te ontwikkelen, waardoor ze weerbaar zijn tegen tijdsstress. Het boek bevat praktische oefeningen om te werken aan een houding van 'rust', waaronder een tijdsdrukometer, reflectieopdrachten en oefeningen om tijdsbesparend zorg te geven en toe te komen aan de kern van het werk. Ook de rol van coaches en management bij het verbeteren van werkprocessen en hun voorbeeldfunctie komt aan bod. Een Persoonlijk Tijdsplan biedt een eigen overzicht om goed met tijd om te gaan. Tijd voor zorg, zorg voor tijd is bedoeld voor mensen die werkzaam zijn, of als student opgeleid worden voor, zorgberoepen (verpleging, verzorging), als behandelaars (paramedici) of managers/ zorgcoaches op MBO+ en HBO-niveau.	Uitgeverij	Bohn Stafleu van Loghum (BSL)	http://www.bsl.nl/shop/tijd-voor-zorg-zorg-voor-tijd-9789036812795.html	Boek	2016	Betaald	Niveau 4	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	PSA: werkdruk, Algemene vaardigheden
Loopbaan en Burgerschap in de beroepspraktijk - <i>Verzorging & Verpleging</i>	De uitgave 'Loopbaan en Burgerschap in de beroepspraktijk' voor verpleging en verzorging is onderverdeeld in thema's die overeenkomen met de thema's in de landelijk vastgestelde bronndocumenten. Aan de hand van herkenbare praktijkvoorbeelden, een theoretische uitwerking met verwerkingsopdrachten en taken waarin een beroep wordt gedaan op de benodigde competenties, wordt de student in de gelegenheid gesteld zich te bekwalmen in de materie. De uitgave wordt aangevuld door 'test jezelf' opdrachten, handige links en ondersteunende informatie op deze site. Interessante thema's: Thema Economie (onderwerp 3: Werken in een organisatie); Thema Samenleving (onderwerp 4: Omgaan met je omgeving); Thema Gezondheid (onderwerp 5: Je eigen gezondheid)	Uitgeverij	Educatieve uitgeverij Edit5	http://www.edit5.nl/maatwerk-v-en-v/	Boek	2016	Betaald	Niveau 3-4	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Fysieke arbeidsbelasting, PSA: werkdruk, Leefstijlgerelateerde arbeidsrisico's, Algemene vaardigheden

ZorgPad, Crisissituaties en onvoorziene situaties in de zorg Theorieboek Niveau 3	In dit theorieboek leer je welke verschillende crisissituaties je kunt tegenkomen in je werk. De inhoud en de indeling van de leerstof in dit boek zijn bepaald door het kwalificatiedossier Verzorgende-IG. Crisissituaties in de zorg kunnen ontstaan ten gevolge van gedragsproblemen of somatische problemen van een zorgvrager. Ook (seksueel) grensoverschrijdend gedrag van de zorgvrager valt hieronder. Als verzorgende moet je weten hoe te handelen in zo'n situatie en welke eerste hulp je (zo nodig) kunt toedienen. Naast crisissituaties kun je ook te maken krijgen met calamiteiten, zoals een brand of een virusuitbraak. Hoe maak je hier melding van en bij wie?	Uitgeverij	Noordhoff Health	https://catalogus.noordhoffuitgevers.nl/shop/nu/zorgpad--crisissituaties-en-onvoorziene-situaties-in-de-zorg-theorieboek-niveau-3	Boek	2016	Betaald	Niveau 3	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Fysieke arbeidsbelasting, PSA: ongewenst gedrag, Algemene vaardigheden
Lesmateriaal: Communicatie in de zorg - Lesboek MBO niveau 3	In Thema 3 Beroepshouding staat een klein relevant onderdeel. Onderwerp 4 Macht van de zorgverlener bevat 4.1 Machtsmisbruik door een zorgverlener waar de verschillende vormen van machtsmisbruik worden besproken: betuttelen, intimideren, straffen, manipuleren	Uitgeverij	Noordhoff Health	Zorgpad (via licentie mbo-school)	Online boek	2016	Betaald (via licentie school)	Niveau 3	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Algemene vaardigheden
Lesmateriaal: Communicatie in de zorg - Lesboek MBO niveau 3	In Thema 4 Communicatie met de zorgvrager staan meerdere relevant onderwerpen. Onderwerp 1 Grenzen bewaken bestaat uit 1.1 Lichamelijke grenzen, 1.2 Psychologische grenzen, 1.3 Werkgrenzen. Onderwerp 2 Gewenste en ongewenste intimiteiten bestaat uit 2.5 Normen en waarden over intimiteit en seksualiteit en 2.7 Voorkomen van seksueel misbruik. Onderwerp 4 Omgaan met moeilijke situaties met 4.1 Gedachten kunnen je handelen bepalen	Uitgeverij	Noordhoff Health	Zorgpad (via licentie mbo-school)	Online boek	2016	Betaald (via licentie school)	Niveau 3	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	PSA: ongewenst gedrag, PSA: werkdruk, Algemene vaardigheden
Lesmateriaal: Communicatie in de zorg - Lesboek MBO niveau 3	In Thema 5 Samenwerken wordt Onderwerp 9 Conflictantering behandeld met 9.1 Ik win – jij verliest, 9.2 Jij wint – ik verlies en 9.3 Geen-verliesmethode.	Uitgeverij	Noordhoff Health	Zorgpad (via licentie mbo-school)	Online boek	2016	Betaald (via licentie school)	Niveau 3	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Algemene vaardigheden
Lesmateriaal: Kennismaken met de zorg - Lesboek MBO niveau 3	In Thema 5 Patiëntveiligheid worden relevante onderwerpen besproken. Onderwerp 4 Wetten en richtlijnen voor zorgverleners en verzorgenden met betrekking tot veiligheid bevat 4.1 Protocollen met betrekking tot werken met mogelijk gevaarlijke middelen en materialen, 4.2 Hygiëne en 4.3 Arbowet en ergonomisch werken	Uitgeverij	Noordhoff Health	Zorgpad (via licentie mbo-school)	Online boek	2016	Betaald (via licentie school)	Niveau 3	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Fysieke arbeidsbelasting, Biologische agentia, Gevaarlijke stoffen
Lesmateriaal: Persoonlijke zorg - Lesboek MBO niveau 3	In Thema 1 Voorschriften toepassen komen een aantal relevante onderwerpen naar voren. Onderwerp 7 Hygiënische maatregelen bevat 7.1 Beschermende kleding, handschoenen en mondmaskers, 7.2 Persoonlijke hygiëne, 7.3 Handhygiëne, 7.4 Reinigen, 7.5 Desinfecteren, 7.6 Steriliseren, 7.7 Disposables gebruiken en 7.8 Voorschriften opvolgen. Onderwerp 8 Veilig werken	Uitgeverij	Noordhoff Health	Zorgpad (via licentie mbo-school)	Online boek	2016	Betaald (via licentie school)	Niveau 3	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Biologische agentia
Lesmateriaal: Persoonlijke zorg - Lesboek MBO niveau 3	In Thema 1 Voorschriften toepassen komen een aantal relevante onderwerpen naar voren. Onderwerp 8 Veilig werken bevat 8.3 Fouten en bijna-fouten en Veilig Incidenten Melden (VIM) en 8.4 Omgeving veilig maken	Uitgeverij	Noordhoff Health	Zorgpad (via licentie mbo-school)	Online boek	2016	Betaald (via licentie school)	Niveau 3	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Algemene vaardigheden
Lesmateriaal: Persoonlijke zorg - Lesboek MBO niveau 3	In Thema 1 Voorschriften toepassen komen een aantal relevante onderwerpen naar voren. Onderwerp 9 Ergonomisch werken bevat 9.1 Lichaamshouding en krachtoefening, 9.2 Tiltechnieken, 9.3 Gebruik van hulpmiddelen, 9.4 Verlichting van de werkplek, 9.5 Klimaat van de werkplek, 9.6 Geluid, lawaai en trillingen op de werkplek.	Uitgeverij	Noordhoff Health	Zorgpad (via licentie mbo-school)	Online boek	2016	Betaald (via licentie school)	Niveau 3	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Fysieke arbeidsbelasting
Lesmateriaal: Persoonlijke zorg - Lesboek MBO niveau 3	In Thema 3 Persoonlijke verzorging komen enkele relevante onderwerpen naar voren. Onderwerp 3 Beroepshouding bevat 3.1 Omgaan met schaamtegevoelens.	Uitgeverij	Noordhoff Health	Zorgpad (via licentie mbo-school)	Online boek	2016	Betaald (via licentie school)	Niveau 3	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	PSA: werkdruk
Lesmateriaal: Persoonlijke zorg - Lesboek MBO niveau 3	In Thema 6 Uitscheiding komt een relevant onderwerp naar voren. Onderwerp 2 Waarom verliezen je zorg bij de uitscheiding? Bevat 2.1 Hygiëne.	Uitgeverij	Noordhoff Health	Zorgpad (via licentie mbo-school)	Online boek	2016	Betaald (via licentie school)	Niveau 3	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Biologische agentia
Lesmateriaal: Persoonlijke zorg - Lesboek MBO niveau 3	In Thema 7 Mobiliteit komen een aantal relevante onderwerpen aan bod. Onderwerp 2 Waarom is goed tillen belangrijk? bevat 2.4 Voorkomen van aandoeningen aan houdings- en bewegingsapparaat. Onderwerp 3 Praktijkrichtlijnen fysieke belasting bevat 3.1 Transferprotocol en 3.2 Hulpmiddelen bij tillen en verplaatsen. Onderwerp 4 Methodisch werken bij mobiliteitsproblemen bevat 4.4 Uitgangspunten bij tillen en verplaatsen.	Uitgeverij	Noordhoff Health	Zorgpad (via licentie mbo-school)	Online boek	2016	Betaald (via licentie school)	Niveau 3	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Fysieke arbeidsbelasting
Lesmateriaal: Persoonlijke zorg - Lesboek MBO niveau 3	In Thema 9 Bedden verzorgen komen enkele relevante onderwerpen aan bod. Onderwerp 1 Taken van de verzorgende bij de bedverzorging bevat 1.2 Hygiënisch werken, 1.3 Veilig werken en 1.4 Ergonomisch werken.	Uitgeverij	Noordhoff Health	Zorgpad (via licentie mbo-school)	Online boek	2016	Betaald (via licentie school)	Niveau 3	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Fysieke arbeidsbelasting, Biologische agentia, Algemene vaardigheden
Lesmateriaal: Verpleegtechnische handelingen - Lesboek MBO niveau 3	In Thema 1 Werken volgens voorschriften komt Onderwerp 5 Voorwaarden om een verpleegtechnische handeling veilig uit te voeren aan bod met 5.2 Werken volgens veiligheidsregels	Uitgeverij	Noordhoff Health	Zorgpad (via licentie mbo-school)	Online boek	2016	Betaald (via licentie school)	Niveau 3	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Algemene vaardigheden
Lesmateriaal: Wonen en huishouden - Lesboek MBO niveau 3	In Thema 2 Ondersteunen bij de schoonmaak staan enkele onderwerpen die relevant zijn. Onderwerp 3 Voorschriften toepassen met 3.1 Hygiënisch werken, 3.2 Veilig werken en 3.3 Ergonomisch werken.	Uitgeverij	Noordhoff Health	Zorgpad (via licentie mbo-school)	Online boek	2016	Betaald (via licentie school)	Niveau 3	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Fysieke arbeidsbelasting, Biologische agentia, Algemene vaardigheden
Lesmateriaal: Wonen en huishouden - Lesboek MBO niveau 3	In Thema 3 Ondersteunen bij maaltijden staan enkele vergelijkbare onderwerpen die relevant zijn. Onderwerp 2 Voorschriften toepassen met 2.1 Hygiënisch werken, 2.2 Veilig werken en 2.3 Ergonomisch werken.	Uitgeverij	Noordhoff Health	Zorgpad (via licentie mbo-school)	Online boek	2016	Betaald (via licentie school)	Niveau 3	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Fysieke arbeidsbelasting, Biologische agentia, Algemene vaardigheden
Lesmateriaal: Wonen en huishouden - Lesboek MBO niveau 3	In Thema 4 Ondersteunen bij textiel staan enkele vergelijkbare onderwerpen die relevant zijn. Onderwerp 2 Voorschriften toepassen met 2.1 Hygiënisch werken, 2.2 Veilig werken en 2.3 Ergonomisch werken.	Uitgeverij	Noordhoff Health	Zorgpad (via licentie mbo-school)	Online boek	2016	Betaald (via licentie school)	Niveau 3	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Fysieke arbeidsbelasting, Biologische agentia, Algemene vaardigheden
Lesmateriaal: Crisissituaties en onvoorziene situaties in de zorg - Lesboek MBO niveau 3	In Thema 5 Risicosignalering en preventie komen relevante onderwerpen aan bod. Onderwerp 1 Risicosignalering met 1.1 Risicovolle situaties en 1.2 Risicosignalering in de zorg. Onderwerp 2 Veilig werken: crisispreventie in de organisatie bevat 2.1 Preventie en wetgeving, 2.2 Instrumenten, 2.3 Protocollen, procedures en voorschriften en 2.4 Het crisisontwikkelingsmodel (COM). Onderwerp 3 Veilig werken: professionaliteit van de verzorgende met 3.1 Je eigen handelen en 3.2 Anderen betrekken bij preventie. Onderwerp 4 Handelen na een onvoorziene of crisissituatie met 4.1 Melden van incidenten, 4.2 Nazorg, 4.3 Omgaan met traumatische ervaringen en 4.4 Professionele hulp inschakelen.	Uitgeverij	Noordhoff Health	Zorgpad (via licentie mbo-school)	Online boek	2016	Betaald (via licentie school)	Niveau 3	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	PSA: werkdruk, Algemene vaardigheden
Lesmateriaal: Communicatie in de zorg - Lesboek MBO niveau 4	In Thema 3 Beroepshouding staat een klein relevant onderdeel. Onderwerp 4 Macht van de zorgverlener bevat 4.1 Machtsmisbruik door een zorgverlener waar de verschillende vormen van machtsmisbruik worden besproken: betuttelen, intimideren, straffen, manipuleren	Uitgeverij	Noordhoff Health	Zorgpad (via licentie mbo-school)	Online boek	2016	Betaald (via licentie school)	Niveau 4	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	PSA: ongewenst gedrag, Algemene vaardigheden
Lesmateriaal: Communicatie in de zorg - Lesboek MBO niveau 4	In Thema 4 Communicatie met de zorgvrager staan meerdere relevant onderwerpen. Onderwerp 1 Grenzen bewaken bestaat uit 1.1 Lichamelijke grenzen, 1.2 Psychologische grenzen, 1.3 Werkgrenzen. Onderwerp 2 Gewenste en ongewenste intimiteiten bestaat uit 2.5 Normen en waarden over intimiteit en seksualiteit en 2.7 Voorkomen van seksueel misbruik. Onderwerp 4 Omgaan met moeilijke situaties met 4.1 Gedachten kunnen je handelen bepalen	Uitgeverij	Noordhoff Health	Zorgpad (via licentie mbo-school)	Online boek	2016	Betaald (via licentie school)	Niveau 4	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	PSA: ongewenst gedrag, Algemene vaardigheden
Lesmateriaal: Communicatie in de zorg - Lesboek MBO niveau 4	In Thema 5 Samenwerken wordt Onderwerp 9 Conflictantering behandeld met 9.1 Ik win – jij verliest, 9.2 Jij wint – ik verlies en 9.3 Geen-verliesmethode.	Uitgeverij	Noordhoff Health	Zorgpad (via licentie mbo-school)	Online boek	2016	Betaald (via licentie school)	Niveau 4	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Algemene vaardigheden

Lesmateriaal: Oriëntatie op de gezondheidszorg - Lesboek MBO niveau 4	In Thema 5 Patiëntveiligheid worden relevante onderwerpen besproken. Onderwerp 4 Wetten en richtlijnen over veiligheid bevat 4.1 Protocollen werken met gevaarlijke middelen en materialen, 4.2 Hygiëne en 4.3 Ergonomisch werken en Arboret.	Uitgeverij	Noordhoff Health	Zorgpad (via licentie mbo-school)	Online boek	2016	Betaald (via licentie school)	Niveau 4	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Fysieke arbeidsbelasting, Biologische agentia, Gevaarlijke stoffen
Lesmateriaal: Verpleegkundige zorg - Lesboek MBO niveau 4	In Thema 1 Voorschriften toepassen wordt Onderwerp 8 Hygiënische maatregelen met 8.1 Beschermende kleding, handschoenen en mondkapen, 8.2 Persoonlijke hygiëne, 8.3 Handhygiëne, 8.4 Reinigen, 8.5 Desinfecteren, 8.6 Steriliseren, 8.7 Disposables en 8.8 Voorschriften volgen.	Uitgeverij	Noordhoff Health	Zorgpad (via licentie mbo-school)	Online boek	2016	Betaald (via licentie school)	Niveau 4	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Biologische agentia
Lesmateriaal: Verpleegkundige zorg - Lesboek MBO niveau 4	In Thema 1 Voorschriften toepassen komen een aantal relevante onderwerpen naar voren. Onderwerp 9 Veilig werken bevat 9.3 Fouten en bijna-fouten en Veilig Incidenten Meldingen (VIM) en 9.4 Omgeving veilig maken.	Uitgeverij	Noordhoff Health	Zorgpad (via licentie mbo-school)	Online boek	2016	Betaald (via licentie school)	Niveau 4	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Algemene vaardigheden
Lesmateriaal: Verpleegkundige zorg - Lesboek MBO niveau 4	In Thema 1 Voorschriften toepassen komen een aantal relevante onderwerpen naar voren. Onderwerp 10 Ergonomisch werken bevat 10.1 Lichaamshouding en krachtoefening, 10.2 Tiltechnieken, 10.3 Gebruik van hulpmiddelen, 10.4 Verlichting van de werkplek, 10.5 Klimaat van de werkplek, 10.6 Geluid, lawaai en trillingen op de werkplek.	Uitgeverij	Noordhoff Health	Zorgpad (via licentie mbo-school)	Online boek	2016	Betaald (via licentie school)	Niveau 4	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Fysieke arbeidsbelasting
Lesmateriaal: Verpleegkundige zorg - Lesboek MBO niveau 4	In Thema 3 Persoonlijke verzorging komen enkele relevante onderwerpen naar voren. Onderwerp 3 Beroepshouding bevat 3.1 Omgaan met schaamtegevoelens.	Uitgeverij	Noordhoff Health	Zorgpad (via licentie mbo-school)	Online boek	2016	Betaald (via licentie school)	Niveau 4	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	PSA: werkdruk
Lesmateriaal: Verpleegkundige zorg - Lesboek MBO niveau 4	In Thema 6 Uitscheiding komt een relevant onderwerp naar voren. Onderwerp 2 Waarom verliezen we urine bij de uitscheiding? Bevat 2.1 Hygiëne.	Uitgeverij	Noordhoff Health	Zorgpad (via licentie mbo-school)	Online boek	2016	Betaald (via licentie school)	Niveau 4	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Biologische agentia
Lesmateriaal: Verpleegkundige zorg - Lesboek MBO niveau 4	In Thema 7 Mobiliteit komen een aantal relevante onderwerpen aan bod. Onderwerp 2 Waarom is goed tillen belangrijk? bevat 2.4 Voorkomen van aandoeningen aan houdings- en bewegingsapparaat. Onderwerp 3 Praktijkrichtlijnen fysieke belasting bevat algemene informatie over fysieke belasting. Onderwerp 4 Transferprotocol en hulpmiddelen bij het tillen bevat 4.1 Transferprotocol en 4.2 Hulpmiddelen bij tillen en verplaatsen.	Uitgeverij	Noordhoff Health	Zorgpad (via licentie mbo-school)	Online boek	2016	Betaald (via licentie school)	Niveau 4	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Fysieke arbeidsbelasting
Lesmateriaal: Verpleegtechnische handelingen - Lesboek MBO niveau 4	In Thema 1 Werken volgens voorschriften komt Onderwerp 5 Voorwaarden om een verpleegtechnische handeling veilig uit te voeren aan bod met 5.2 Werken volgens veiligheidsregels.	Uitgeverij	Noordhoff Health	Zorgpad (via licentie mbo-school)	Online boek	2016	Betaald (via licentie school)	Niveau 4	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Algemene vaardigheden
Lesmateriaal: Voorlichting, advies en instructie - Lesboek MBO niveau 4	In Thema 1 Preventie staat Onderwerp 4 Preventie in de praktijk met 4.6 Toetsen van de preventieve maatregelen op veiligheid en 4.7 Hygiënisch werken.	Uitgeverij	Noordhoff Health	Zorgpad (via licentie mbo-school)	Online boek	2016	Betaald (via licentie school)	Niveau 4	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Biologische agentia, Algemene vaardigheden
Lesmateriaal: Crisissituaties en onvoorziene situaties in de zorg - Lesboek MBO niveau 4	In Thema 1 Crisissituaties die het gevolg zijn van gedragsproblemen staat Onderwerp 3 Voorkomen van crisissituaties met 3.1 De-escalierend werken en 3.2 Preventie. Onderwerp 7 De agressieve zorgvrager met 7.1 Agressief gedrag.	Uitgeverij	Noordhoff Health	Zorgpad (via licentie mbo-school)	Online boek	2016	Betaald (via licentie school)	Niveau 4	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	PSA: ongewenst gedrag, Algemene vaardigheden
Lesmateriaal: Crisissituaties en onvoorziene situaties in de zorg - Lesboek MBO niveau 4	In Thema 3 Crisissituaties die het gevolg zijn van grensoverschrijdend gedrag staat Onderwerp 1 Grensoverschrijdend gedrag. Onderwerp 3 Omgaan met seksueel grensoverschrijdend gedrag met 3.2 Preventie, 3.4 Seksuele toenadering door collega's of leidinggevenden en 3.7 Melding maken van seksueel misbruik en seksuele intimidatie bij IGZ.	Uitgeverij	Noordhoff Health	Zorgpad (via licentie mbo-school)	Online boek	2016	Betaald (via licentie school)	Niveau 4	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	PSA: ongewenst gedrag, Algemene vaardigheden
Lesmateriaal: Crisissituaties en onvoorziene situaties in de zorg - Lesboek MBO niveau 4	In Thema 4 Calamiteiten staat Onderwerp 1 Calamiteiten met 1.3 Voorkomen van een calamiteit. Onderwerp 2 Brand met 2.4 Brandveiligheid en brandpreventie. Onderwerp 3 Virus- en infectiecalamiteiten met 3.5 Preventie van een infectie-uitbraak. Onderwerp 4 Vermissing/ontvluchting met 4.3 Signaleren van risico's en preventie. Onderwerp 5 Hitte en 5.5 Preventie bij extreme en/of aanhoudende hitte.	Uitgeverij	Noordhoff Health	Zorgpad (via licentie mbo-school)	Online boek	2016	Betaald (via licentie school)	Niveau 4	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Fysieke arbeidsbelasting, Biologische agentia, Algemene vaardigheden
Lesmateriaal: Crisissituaties en onvoorziene situaties in de zorg - Lesboek MBO niveau 4	In Thema 5 Risicosignalering en preventie staat Onderwerp 1 Risicosignalering met 1.1 Risicovolle situaties en 1.2 Risicosignalering in de zorg. Onderwerp 2 Veilig werken: crisispreventie in de organisatie met 2.1 Preventie en wetgeving. Onderwerp 3 Veilig werken: professionaliteit van de verpleegkundige met 3.1 Het eigen handelen en 3.2 Anderen betrekken bij preventie. Onderwerp 4 Handelen na een onvoorziene of crisissituatie met 4.1 Melden van incidenten, 4.3 Omgaan met traumatische ervaringen en 4.4 Professionele hulp inschakelen.	Uitgeverij	Noordhoff Health	Zorgpad (via licentie mbo-school)	Online boek	2016	Betaald (via licentie school)	Niveau 4	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	PSA: werkdruk, Algemene vaardigheden
Lesmateriaal: Professioneel handelen in de zorg - Lesboek MBO niveau 4	In Thema 2 Samenwerken met andere beroepsgroepen staat Onderwerp 8 Knelpunten bij samenwerking waar wordt bijv. uitgeleed hoe moet worden omgegaan met tijdsdruk.	Uitgeverij	Noordhoff Health	Zorgpad (via licentie mbo-school)	Online boek	2016	Betaald (via licentie school)	Niveau 4	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	PSA: werkdruk, Algemene vaardigheden
Lesmateriaal: Professioneel handelen in de zorg - Lesboek MBO niveau 4	In Thema 4 Kwaliteit van de eigen werkzaamheden bewaken staat Onderwerp 2 Werken binnen kaders met 2.3 Arboret. Onderwerp 4 Werken aan de kwaliteit van jouw eigen werk met 4.4 Omgaan met klachten en 4.5 Omgaan met veranderingen. Onderwerp 5 Samen werken aan kwaliteit met 5.2 Signaleren en bespreken van knelpunten.	Uitgeverij	Noordhoff Health	Zorgpad (via licentie mbo-school)	Online boek	2016	Betaald (via licentie school)	Niveau 4	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	PSA: werkdruk, Algemene vaardigheden
Lesmateriaal: Algemeen ziekenhuis - Lesboek MBO niveau 4	In Thema 2 Patiëntveiligheid in het ziekenhuis staat Onderwerp 2 Wetten en richtlijnen voor zorgverleners, verpleegkundigen en ziekenhuizen met 2.1 Protocollen met betrekking tot veilig handelen voor medewerkers, 2.2 Hygiëne, 2.3 Arbo en 2.4 Ergonomie.	Uitgeverij	Noordhoff Health	Zorgpad (via licentie mbo-school)	Online boek	2016	Betaald (via licentie school)	Niveau 4	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Fysieke arbeidsbelasting, Biologische agentia, Algemene vaardigheden
Verpleegkunde voor mbo	Dit boek schetst een helder beeld van het vak waarin de mbo-verpleegkundige, na zijn of haar opleiding, komt te werken en geeft praktische handvatten voor de dagelijkse praktijk. Onderwerpen zoals het verpleegkundig proces, het verpleegplan en het zorgleefplan komen uitvoerig aan bod, evenals de juridische en ethische aspecten waarmee de verpleegkundige te maken zal krijgen. Ook wordt ruim aandacht besteed aan preventie, voorlichting geven, kwaliteitszorg en deskundigheidsbevordering. Concrete stappenplannen en voorbeelden uit de praktijk geven houvast bij al deze onderwerpen. Verpleegkunde voor mbo is allereerst bestemd voor verpleegkundigen in opleiding, om vertrouwd te raken met de inhoud en taal van het verpleegkundig beroep. Daarnaast kunnen verpleegkundigen het boek in de praktijk gebruiken als naslagwerk en om hun inzicht in verpleegkundige ontwikkelingen te vergroten.	Uitgeverij	Springer Media B.V.	http://www.springer.com/gp/book/9789036809757	Boek	2016	Betaald	Niveau 4	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Algemene vaardigheden
Effectief omgaan met agressie en zinloos geweld Calamiteiten en de verwerking ervan	Effectief omgaan met agressie en zinloos geweld leert je wat agressie is en hoe je er het beste mee kunt omgaan om calamiteiten te voorkomen. Mocht zich toch een calamiteit voordoen, dan biedt dit boek hulp bij het verwerken ervan en leert het je hoe je anderen daarbij kunt helpen. De theorie die wordt besproken, wordt toegelicht met herkenbare voorbeelden. Dit boek is bestemd voor iedereen die in de zorgverlening met agressie in aanraking kan komen, bijvoorbeeld verpleegkundigen en balie medewerkers. Daarnaast is het ook geschikt om te gebruiken in het onderwijs, als zelfstudiemateriaal en bij trainingen in het bedrijfsleven.	Uitgeverij	Springer Media B.V.	http://www.bsl.nl/shop/effectief-omgaan-met-agressie-en-zinloos-geweld-9789036813013.html	Boek	2016	Betaald	Niveau 3-4	Algemeen	School, Zelfstudie	PSA: ongewenst gedrag, Algemene vaardigheden
Zorgbasisboeken: Voorlichting, advies en instructie - Lesboek MBO niveau 3	In Thema 1 De betekenis van preventie en gezondheidsvoorlichting, onderwerp 1.6 (p.16) Gezondheid en gezondheidsgedrag is een algemene uitleg te vinden over het verschil tussen gezondheidsbedreigend gedrag en gezondheidsbevorderend gedrag.	Uitgeverij	ThiemeMeulenhoff	Schooltas (via licentie mbo-school)	Online boek	2014	Betaald (via licentie school)	Niveau 3	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Leefstijl algemeen
Zorgbasisboeken: Voorlichting, advies en instructie - Lesboek MBO niveau 3	Thema 2 Primaire Preventie Toepassen, onderwerp 2.1 Veiligheid (p.37) wordt een algemene uitleg gegeven over Veiligheid.	Uitgeverij	ThiemeMeulenhoff	Schooltas (via licentie mbo-school)	Online boek	2014	Betaald (via licentie school)	Niveau 3	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Algemene vaardigheden
Zorgbasisboeken: Voorlichting, advies en instructie - Lesboek MBO niveau 3	In Thema 2 Primaire Preventie Toepassen, onderwerp 2.2 Hygiëne (p.45-48) gaat men in op wat er onder hygiëne wordt verstaan en wat er mee samenhangt zoals micro-organismen, desinfecteren, steriliseren, leefomgeving, voorkomen verspreiding.	Uitgeverij	ThiemeMeulenhoff	Schooltas (via licentie mbo-school)	Online boek	2014	Betaald (via licentie school)	Niveau 3	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Biologische agentia

Zorgbasisboeken: Voorlichting, advies en instructie - Lesboek MBO niveau 3	In Thema 2 Primaire Preventie Toepassen, onderwerp 4 Veilig, gezond en aangenaam werken (p.64-72) wordt in paragraaf 4.1 ingegaan op de voorbeeldfunctie van de verzorgende. Paragraaf 4.2 gaat in op gezond werken door jezelf goed te beschermen. Paragraaf 4.3 geeft aandacht aan aangenaam werken: de fysieke en emotionele belasting, burn-out en stress. Vanaf pagina 70-72 zijn opdrachten te vinden.	Uitgeverij	ThiemeMeulenhoff	Schooltas (via licentie mbo-school)	Online boek	2014	Betaald (via licentie school)	Niveau 3	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Fysieke arbeidsbelasting, PSA: werkdruk
Zorgbasisboeken: Voorlichting, advies en instructie - Lesboek MBO niveau 3	In Thema 3 Secundaire preventie toepassen, onderwerp 1 (p.73-83) wordt uitgebreid over het observeren van gezondheidsproblemen. Deze kunnen echter ook inspiratie geven voor het observeren van arbeidsrisico's: waarnemen, observeren (subjectief vs. objectief), betrouwbaarheid van observaties. Vanaf pagina 81 ook opdrachten.	Uitgeverij	ThiemeMeulenhoff	Schooltas (via licentie mbo-school)	Online boek	2014	Betaald (via licentie school)	Niveau 3	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Algemene vaardigheden
Zorgbasisboeken: Voorlichting, advies en instructie - Lesboek MBO niveau 3	In Thema 3 Secundaire preventie toepassen, onderwerp 2 (p.92-102) wordt uitgebreid over het rapporteren van observaties. Deze kunnen echter ook inspiratie geven voor het observeren van arbeidsrisico's: manieren van rapporten (mondeling/schriftelijk), aandachtspunten bij rapporteren. SCAP systeem. Vanaf pagina 99-102 ook opdrachten.	Uitgeverij	ThiemeMeulenhoff	Schooltas (via licentie mbo-school)	Online boek	2014	Betaald (via licentie school)	Niveau 3	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Algemene vaardigheden
Zorgbasisboeken: Deskundigheid, professionalisering en kwaliteitszorg - Lesboek MBO niveau 3	In Thema 5 Zorg verlenen binnen kaders, onderwerp 3 De eisen van de Arbo-wet (p118-123) wordt ingegaan op de Arbo-wet, werken binnen de eisen van de Arbo-wet en de arbocoördinator. Vanaf pagina 122 zijn opdrachten opgenomen.	Uitgeverij	ThiemeMeulenhoff	Schooltas (via licentie mbo-school)	Online boek	2014	Betaald (via licentie school)	Niveau 3	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Algemene vaardigheden
Zorgbasisboeken: Deskundigheid, professionalisering en kwaliteitszorg - Lesboek MBO niveau 3	In Thema 6 Voorwaarden voor de te verlenen zorg, onderwerp 1.4 Knelpunten signaleren (p.142-143) wordt uitgelegd hoe je een probleem helder kunt maken en met wie je het bespreekt. Op pagina 143 opdrachten.	Uitgeverij	ThiemeMeulenhoff	Schooltas (via licentie mbo-school)	Online boek	2014	Betaald (via licentie school)	Niveau 3	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Algemene vaardigheden
Zorgbasisboeken: Deskundigheid, professionalisering en kwaliteitszorg - Lesboek MBO niveau 3	In Thema 6 Voorwaarden voor de te verlenen zorg, onderwerp 2 Knelpunten in de zorgverlening oplossen (p. 147-152) wordt ingegaan op knelpunten bespreekbaar maken en de oplossing van een knelpunt. Op pagina's 151-152 staan opdrachten.	Uitgeverij	ThiemeMeulenhoff	Schooltas (via licentie mbo-school)	Online boek	2014	Betaald (via licentie school)	Niveau 3	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Algemene vaardigheden
Zorgbasisboeken: Deskundigheid, professionalisering en kwaliteitszorg - Lesboek MBO niveau 3	In Thema 9 Voorwaarden voor een goed werkklimaat zijn twee onderwerpen te vinden. Onderwerp 1 gaat in op knelpunten in het werkklimaat (materiële knelpunten, immateriële knelpunten, knelpunten signaleren (opdrachten op p.201-202). Onderwerp 2 (p. 204-209) gaat in op knelpunten oplossen en de oorzaken van een knelpunt. Opdrachten staan op pagina 208-209.	Uitgeverij	ThiemeMeulenhoff	Schooltas (via licentie mbo-school)	Online boek	2014	Betaald (via licentie school)	Niveau 3	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Algemene vaardigheden
Zorgbasisboeken: Ondersteunen bij huishouden en wonen - Lesboek MBO niveau 3	In Thema 5 Zorg voor hygiëne, veiligheid, ergonomie, milieu en kostenbeheersing staan een aantal relevante onderwerpen. Onderwerp 1 gaat over hygiënisch werken met 1.1 Hygiënisch werken en 1.2 HACCP. Onderwerp 2 gaat over veilig werken met 2.1 veiligheidsrisico's, 2.2 veiligheidsvoorschriften en 2.3 veilig werken. Onderwerp 3 gaat over ergonomisch werken met 3.1 ergonomie, 3.2 werkmateriaal, 3.3 werkhouding, 3.4 werkomgeving en 3.5 werkmethode.	Uitgeverij	ThiemeMeulenhoff	Schooltas (via licentie mbo-school)	Online boek	2014	Betaald (via licentie school)	Niveau 3	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Fysieke arbeidsbelasting, Biologische agentia
Zorgbasisboeken: Begeleiden van zorgvragers - Lesboek MBO niveau 3	In Thema 5 Functioneel handelen staan een aantal relevante onderwerpen. Onderwerp 2 gaat over eigen grenzen bepalen en bijstellen. Onderwerp 3.2 gaat over omgaan met emoties en gevoelens, waaronder zelfkennis, zelfbeeld, feedback en emotionele afstand. Onderwerp 4 gaat over Werk en privé met 4.1 werk en privé-leven en 4.2 scheiding tussen werk en privé.	Uitgeverij	ThiemeMeulenhoff	Schooltas (via licentie mbo-school)	Online boek	2014	Betaald (via licentie school)	Niveau 3	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	PSA: werkdruk, Algemene vaardigheden
Zorgbasisboeken: Ondersteunen bij persoonlijke basiszorg - Lesboek MBO niveau 3	In Thema 4 Hulp bieden bij mobiliteitsproblemen komen een aantal relevante onderwerpen aan bod. Onderwerp 2 Tillen en verplaatsen van de zorgvrager bevat 2.1 Manieren waarop je een zorgvrager benadert en 2.2 Technieken bij het bewegen.	Uitgeverij	ThiemeMeulenhoff	Schooltas (via licentie mbo-school)	Online boek	2014	Betaald (via licentie school)	Niveau 3	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Fysieke arbeidsbelasting
Zorgbasisboeken: Ondersteunen bij persoonlijke basiszorg - Lesboek MBO niveau 3	In Thema 5 Het bed van de zorgvrager verzorgen staat een interessante paragraaf. Onderwerp 3 Hulpmiddelen bij de bedverzorging bevat 3.4 Hulpmiddelen voor de zorgverlening aan bed en 3.5 De keuze van hulpmiddelen.	Uitgeverij	ThiemeMeulenhoff	Schooltas (via licentie mbo-school)	Online boek	2014	Betaald (via licentie school)	Niveau 3	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Fysieke arbeidsbelasting
Zorgbasisboeken: De zorgverlening afstemmen en evalueren - Lesboek MBO niveau 3	In Thema 3 Een eigen werkplanning maken komen een aantal relevante onderwerpen aan bod. Onderwerp 1 Een tijdplanning maken bevat 1.1 Werkdruk, 1.2 Het protocol als hulpmiddel en 1.3 Een tijdplanning maken om werk goed in te richten en werkdruk te verminderen.	Uitgeverij	ThiemeMeulenhoff	Schooltas (via licentie mbo-school)	Online boek	2014	Betaald (via licentie school)	Niveau 3	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	PSA: werkdruk
Zorgbasisboeken: De zorgverlening afstemmen en evalueren - Lesboek MBO niveau 3	In Thema 4 Een functionele samenwerkingsrelatie met een zorgvrager en zijn naasten staat onder andere het onderwerp 6 Handelen in conflictsituaties. Dit onderwerp bevat 6.3 Omgaan met conflicten (blz 118 - 119).	Uitgeverij	ThiemeMeulenhoff	Schooltas (via licentie mbo-school)	Online boek	2014	Betaald (via licentie school)	Niveau 3	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Algemene vaardigheden
Zorgbasisboeken: De zorgverlening afstemmen en evalueren - Lesboek MBO niveau 3	In Thema 5 Assertief opstellen worden verschillende onderwerpen behandeld. Onderwerp 3 gaat over Ongewenste intimiteit met 3.2 Omgaan met ongewenste intimiteit van een zorgvrager en 3.3 Omgaan met ongewenste intimiteit van collega's. Onderwerp 4 Agressie bevat 7.7 Omgaan met agressie.	Uitgeverij	ThiemeMeulenhoff	Schooltas (via licentie mbo-school)	Online boek	2014	Betaald (via licentie school)	Niveau 3	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Algemene vaardigheden
Zorgbasisboeken: De zorgverlening afstemmen en evalueren - Lesboek MBO niveau 3	In Thema 6 Collegiaal opstellen worden diverse onderwerpen behandeld die gaan over samenwerking en gedrag. Relevant zijn vooral Onderwerp 4 Werksfeer met 4.3 Het bevorderen van een goede werksfeer en Onderwerp 5 Conflicten in het team met 5.2 Omgaan met conflicten.	Uitgeverij	ThiemeMeulenhoff	Schooltas (via licentie mbo-school)	Online boek	2014	Betaald (via licentie school)	Niveau 3	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Algemene vaardigheden
MBO Traject V&V: Theorieboek niveau 3 - Persoonlijke basiszorg deel 1	In Thema 4 Hygiënisch en ergonomisch verantwoord werken staat Onderwerp 14 Voorschriften voor hygiënisch werken met 14.2 Waarom hygiënisch werken. Onderwerp 15 Voorschriften voor veilig werken met 15.2 Veiligheid in samenhang met de zorgsituatie. Onderwerp 16 Ergonomisch verantwoord werken met 16.2 Arbowedgeving, 16.2 Probleeminventarisatie en 16.4 Richtlijnen ergonomie.	Uitgeverij	ThiemeMeulenhoff	Schooltas (via licentie Thieme)	Online boek	2016	Betaald (via licentie school)	Niveau 3	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Fysieke arbeidsbelasting, Biologische agentia, Algemene vaardigheden
MBO Traject V&V: Theorieboek niveau 3 - Persoonlijke basiszorg deel 2	In Thema 3 Hulp bieden bij mobiliteitsproblemen staat Onderwerp 10 Tillen en verplaatsen met 10.2 Uitgangspunten voor verplaatsingstechnieken en 10.3 Verplaatsingstechnieken.	Uitgeverij	ThiemeMeulenhoff	Schooltas (via licentie Thieme)	Online boek	2016	Betaald (via licentie school)	Niveau 3	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Fysieke arbeidsbelasting
MBO Traject V&V: Theorieboek niveau 3 - Begeleiden	In Thema 6 Je als verzorgende assertief opstellen staat Onderwerp 20 Assertief zijn met 20.2 Het belang om voor jezelf op te komen, 20.3 Hoe assertief ben jij?, 20.4 Niet-assertief reageren, 20.5 Assertief reageren en 20.6 Agressief reageren. Onderwerp 21 Intimiteit en ongewenste intimiteit met 21.3 Ongewenste intimiteiten, 21.4 Het beoordelen van situaties, 21.5 Ongewenste intimiteiten en grenzen aangeven en 21.6 Ongewenste intimiteiten door collega's.	Uitgeverij	ThiemeMeulenhoff	Schooltas (via licentie Thieme)	Online boek	2016	Betaald (via licentie school)	Niveau 3	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	PSA: ongewenst gedrag, Algemene vaardigheden
MBO Traject V&V: Theorieboek niveau 3 - Begeleiden	In Thema 10 Conflicthantering en gedragsproblemen staat Onderwerp 30 Conflicten met 30.5 Conflicthanteringsstilen en 30.6 Omgaan met conflicten.	Uitgeverij	ThiemeMeulenhoff	Schooltas (via licentie Thieme)	Online boek	2016	Betaald (via licentie school)	Niveau 3	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Algemene vaardigheden
MBO Traject V&V: Theorieboek niveau 3 - Huishouden en wonen	In Thema 1 Zorg voor de woonomgeving staat Onderwerp 1 Richtlijnen toepassen bij de huishoudelijke zorg met 1.3 Ergonomisch werken, 1.5 Hygiënisch werken en 1.6 Veilig werken. Onderwerp 3 Schoonmaak- en onderhoudsmethoden met 3.7 Ergonomisch schoonmaken en 3.8 Veilig schoonmaken.	Uitgeverij	ThiemeMeulenhoff	Schooltas (via licentie Thieme)	Online boek	2016	Betaald (via licentie school)	Niveau 3	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Fysieke arbeidsbelasting, Biologische agentia
MBO Traject V&V: Theorieboek niveau 3 - Huishouden en wonen	In Thema 3 Zorg voor de maaltijd staat Onderwerp 12 Voeding en hygiëne met 12.5 Hygiënisch werken.	Uitgeverij	ThiemeMeulenhoff	Schooltas (via licentie Thieme)	Online boek	2016	Betaald (via licentie school)	Niveau 3	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Biologische agentia
MBO Traject V&V: Theorieboek niveau 3 - Huishouden en wonen	In Thema 4 Kleding, linnen en schoeisel staat Onderwerp 16 Veiligheid, milieu en ergonomie bij de was met 16.2 Veilig kopen en werken en 16.4 Ergonomisch kopen en werken.	Uitgeverij	ThiemeMeulenhoff	Schooltas (via licentie Thieme)	Online boek	2016	Betaald (via licentie school)	Niveau 3	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Fysieke arbeidsbelasting, Biologische agentia
MBO Traject V&V: Theorieboek niveau 3 - Huishouden en wonen	Bijlage 1: Arbocheck thuiszorg gaat verder in op veiligheid.	Uitgeverij	ThiemeMeulenhoff	Schooltas (via licentie Thieme)	Online boek	2016	Betaald (via licentie school)	Niveau 3	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Fysieke arbeidsbelasting
MBO Traject V&V: Theorieboek niveau 3 - Zorgverlening, organisatie en beroep	In Thema 7 Kaders in de zorg staat Onderwerp 22 Arbeidsomstandigheden met 22.3 Beroepsziekten, waaronder burn-out, 22.5 Veiligheid, 22.6 Agressie en Intimidatie, 22.7 Discriminatie op het werk, 22.8 Gevaarlijke stoffen (cytostatica) en 22.9 Balans tussen werk en privé.	Uitgeverij	ThiemeMeulenhoff	Schooltas (via licentie Thieme)	Online boek	2016	Betaald (via licentie school)	Niveau 3	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	PSA: ongewenst gedrag, PSA: werkdruk, Cytostatica, Gevaarlijke stoffen, Algemene vaardigheden

MBO Traject V&V: Theorieboek niveau 4 - Persoonlijke basiszorg deel 1	In Thema 4 Hygiënisch en ergonomisch verantwoord werken staat Onderwerp 15 Voorschriften voor hygiënisch werken met 15.2 Waarom hygiënisch werken. Onderwerp 16 Voorschriften voor veilig werken met 16.2 Veiligheid in samenhang met de zorgsituatie. Onderwerp 17 Ergonomisch verantwoord werken met 17.2 Arbowedgeving, 17.2 Probleeminventarisatie en 17.4 Richtlijnen ergonomie.	Uitgeverij	ThiemeMeulenhoff	Schooltas (via licentie Thieme)	Online boek	2016	Betaald (via licentie school)	Niveau 4	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Fysieke arbeidsbelasting, Biologische agentia
MBO Traject V&V: Theorieboek niveau 4 - Persoonlijke basiszorg deel 2	In Thema 3 Hulp bieden bij mobiliteitsproblemen staat Onderwerp 10 Verplaatsen van een zorgvrager met 10.2 Uitgangspunten voor transfers en verplaatsingen en 10.3 Technieken voor verplaatsing.	Uitgeverij	ThiemeMeulenhoff	Schooltas (via licentie Thieme)	Online boek	2016	Betaald (via licentie school)	Niveau 4	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Fysieke arbeidsbelasting
MBO Traject V&V: Theorieboek niveau 4 - Begeleiden	In Thema 6 Je als verpleegkundige assertief opstellen staat Onderwerp 20 Assertief zijn met 20.2 Het belang om voor jezelf op te komen, 20.3 Hoe assertief ben jij?, 20.4 Non-assertief reageren, 20.5 Assertief reageren en 20.6 Agressief reageren. Onderwerp 21 Intimiteit en ongewenste intimiteit met 21.3 Ongewenste intimiteiten, 21.4 Het beoordelen van situaties, 21.5 Ongewenste intimiteiten en grenzen aangeven en 21.6 Ongewenste intimiteiten door andere medewerkers.	Uitgeverij	ThiemeMeulenhoff	Schooltas (via licentie Thieme)	Online boek	2016	Betaald (via licentie school)	Niveau 4	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	PSA: ongewenst gedrag, Algemene vaardigheden
MBO Traject V&V: Theorieboek niveau 4 - Begeleiden	In Thema 7 Conflictantering staat Onderwerp 22 Conflicten met 22.5 Conflictanteringsstijlen en 22.6 Omgaan met conflicten.	Uitgeverij	ThiemeMeulenhoff	Schooltas (via licentie Thieme)	Online boek	2016	Betaald (via licentie school)	Niveau 4	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	Algemene vaardigheden
MBO Traject V&V: Theorieboek niveau 4 - Zorgverlening, organisatie en beroep	In Thema 4 Kaders in de zorg staat Onderwerp 14 Arbeidsomstandigheden met 14.3 Beroepsziekten, waaronder burn-out, 14.5 Veiligheid, 14.6 Agressie en Intimidatie, 14.7 Discriminatie op het werk, 14.8 Gevaarlijke stoffen (cytostatica) en 14.9 Balans tussen werk en privé.	Uitgeverij	ThiemeMeulenhoff	Schooltas (via licentie Thieme)	Online boek	2016	Betaald (via licentie school)	Niveau 4	Opleidingsspecifiek	School, Zelfstudie	PSA: ongewenst gedrag, PSA: werkdruk, Cytostatica, Gevaarlijke stoffen, Algemene vaardigheden